

แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ
อำเภอพบพระ
ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ
จังหวัดตาก

หลักฐานประกอบการพิจารณาประกอบการประเมินผลการปฏิบัติราชการ
ของเกษตรจังหวัด ตัวชี้วัดที่ ๑.๑.๒ ร้อยละของความสำเร็จในการจัดทำ
แผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ ปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐
ตามแนวทาง การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตร ระดับอำเภอ/ตำบล ปี ๒๕๖๒

คำนำ

สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ ได้จัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเพื่อเป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตร โดยการใช้ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรระดับตำบลในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีจุดมุ่งหมายให้เกษตรกรสามารถสร้างรายได้มีการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตรภายใต้ศักยภาพของพื้นที่และศักยภาพของชุมชน

ในการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอครั้งนี้ ได้จัดทำขึ้นโดยถือปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดโดยยึดการทำแผนแบบมีส่วนร่วมกับเกษตรกรและได้รับความร่วมมือจากผู้นำท้องถิ่น อาสาสมัครเกษตรกร เกษตรกรทุกท่าน หน่วยงานภาครัฐ และองค์กรเอกชน โดยมุ่งหวังให้แผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอนี้ บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ รายได้ และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ

สิงหาคม ๒

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญรูป

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑	ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
	๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๒
	๑.๒ อาณาเขตติดต่อ	๒
	๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๓
๒	ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)	๔
	๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๕
	๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน	๖
	๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน	๖
๓	สภาพภูมิอากาศ	๖
	๓.๑ ลักษณะภูมิอากาศ	๖
	๓.๒ ฤดูกาล	๖
	๓.๓ สถิติปริมาณน้ำฝน	๗
	๓.๔ อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์	๗
๔	เส้นทางคมนาคม	๗
	๔.๑ ถนนหลวงสายหลัก/สายรอง	๗
	๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัด	๗
๕	แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๘
	๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง	๘
๖	สภาพเศรษฐกิจและสังคม	๘
	๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	๘
	๖.๒ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท	๑๑
	๖.๓ การศึกษา	๑๓
	๖.๔ สาธารณสุข	๑๓
	๖.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม	๑๔
๗	การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)	๑๕
๘	องค์กร/สถาบันต่าง ๆ	๑๗

สารบัญ(ต่อ)

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๑๘
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๘
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๖
๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๓๑
๑.๔.๑ ชนิดสินค้าข้าว	๓๑
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๑
๒) ปริมาณการผลิต	๓๒
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๓
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๓
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๔
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๕
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๓๖
๑.๔.๒ ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๖
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๓๖
๒) ปริมาณการผลิต	๓๗
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๓๘
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๓๘
๕) ต้นทุนการผลิต	๓๙
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๓๙
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๔๑
๑.๔.๓ ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง	๔๒
๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๔๒
๒) ปริมาณการผลิต	๔๓
๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต	๔๔
๔) ปฏิทินการเพาะปลูก	๔๔
๕) ต้นทุนการผลิต	๔๔
๖) สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๔๕
๗) เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่	๔๖
๒ ประเด็นปัญหา สภาพปัญหาแนวทางการแก้ปัญหา	๔๗
๓ การจัดทำ TOWS Matrix	๔๘
บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอเมืองตาก	๕๐
๑. แนวทางการพัฒนา	๕๐
๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)	๕๐
๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร	๕๐

ภาคผนวก
โครงการ.....

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองอำเภอพบพระ	๓
ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอพบพระ	๕
ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประกอบอาชีพเกษตรกรรม อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๙
ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนปีปัจจุบันอำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๒
ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนประชากรแยกเพศและช่วงอายุอำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๒
ตารางที่ ๖ แสดงบุคลากรและอัตรากำลังสาธารณสุข อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๔
ตารางที่ ๗ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๕
ตารางที่ ๘ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๘
ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๘
ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑๙
ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๒๐
ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๒๑
ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๒๒
ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรกรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๒๒
ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๒๔
ตารางที่ ๑๖ แสดงปฏิทินการทำงานแปลงใหญ่กะหล่ำปลีจังหวัดตาก	๒๕
ตารางที่ ๑๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอพบพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.,๒๕๖๑)	๒๙
ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๓๓
ตารางที่ ๑๙ แสดงต้นทุนการผลิต (ข้าวนา)	๓๓
ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิต (ข้าวไร่)	๓๔
ตารางที่ ๒๑ แสดงSmart Farmer ต้นแบบข้าว	๓๕
ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๓๗
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๘
ตารางที่ ๒๔ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูปข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๐
ตารางที่ ๒๕ แสดงSmart Farmer ต้นแบบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๑
ตารางที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๔๓
ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง	๔๔
ตารางที่ ๒๘ แสดงแปลงแหล่งรับซื้อผลผลิตจริงมันสำปะหลัง	๔๕
ตารางที่ ๒๙ แสดงSmart Farmer ต้นแบบมันสำปะหลัง	๔๖
ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข	๔๖
ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix	๔๗

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครอง อำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๓
ภาพที่ ๒ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๕
ภาพที่ ๓ แสดงอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยและอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย อำเภอบพพระ	๖
ภาพที่ ๔ แสดงลักษณะภูมิอากาศ อำเภอบพพระ	๗
ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน อำเภอบพพระ	๗
ภาพที่ ๖ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอบพพระ	๘
ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๑๖
ภาพที่ ๘ กราฟวงกลมแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๑๖
ภาพที่ ๙ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๑๘
ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๑๙
ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๒๐
ภาพที่ ๑๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๒๑
ภาพที่ ๑๓ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอบพพระ จังหวัดตาก	๒๕
ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ขุดดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)	๒๙
ภาพที่ ๑๕ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.,๒๕๖๑)	๒๙
ภาพที่ ๑๖ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.,๒๕๖๑)	๓๐
ภาพที่ ๑๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.)	๓๑
ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอบพพระ	๓๑
ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบพพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบพพระ, ๒๕๖๔)	๓๒
ภาพที่ ๒๐ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอบพพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบพพระ, ๒๕๖๔)	๓๒
ภาพที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอบพพระจังหวัดตาก	๓๓
ภาพที่ ๒๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบข้าว	๓๕
ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๓๖
ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงพื้นที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบพพระ	๓๗
ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอบพพระ	๓๗
ภาพที่ ๒๖ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ในอำเภอบพพระจังหวัดตาก	๓๘
ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูปข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๐
ภาพที่ ๒๘ แสดงSmart Farmer ต้นแบบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๔๑
ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ)สำหรับปลูกมันสำปะหลังอำเภอบพพระ	๔๒

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า
ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอบพพระ	๔๓
ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของมันสำปะหลัง อำเภอบพพระ	๔๓
ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอบพพระจังหวัดตาก	๔๔
ภาพที่ ๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตจริงมันสำปะหลัง	๔๖
ภาพที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบมันสำปะหลัง	๔๗

บทที่ ๑

ข้อมูลสภาพทั่วไป

ประวัติความเป็นมาของอำเภอพบพระ

ประวัติศาสตร์การจัดตั้งอำเภอ

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แบ่งท้องที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ตั้งเป็นกิ่งอำเภอพบพระ มีรายละเอียดปรากฏว่า เนื่องด้วยท้องที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มีอาณาเขตกว้างขวางและมีพลเมืองมาก ท้องที่บางตำบลอยู่ห่างไกลจากอำเภอ เจ้าหน้าที่ออกตรวจตราดูแลความทุกข์สุขของราษฎรไม่ทั่วถึง สภาพท้องที่โดยทั่วไป เชื่อว่าจะเจริญต่อไปในภายหน้า ฉะนั้น เพื่อประโยชน์ในการปกครองและอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน ภายในท้องที่ กระทรวงมหาดไทยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๖๔ และมาตรา ๖๕ จึงแบ่งท้องที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ตั้งเป็นกิ่งอำเภอ ๑ แห่ง เรียกชื่อว่า “กิ่งอำเภอพบพระ” มีเขตการปกครองรวม ๓ ตำบล คือ ตำบลพบพระ ตำบลช่องแคบ และตำบลคีรีราษฎร์ ตั้งที่ว่าการกิ่งอำเภอ ที่ตำบลพบพระ ให้อยู่ในเขตการปกครองของอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๒๐ เป็นต้นไป

ตามพระราชกฤษฎีกา ตั้งอำเภอพบพระ อำเภอพบพระ อำเภอทับคล้อ อำเภอบ้านโคก และอำเภอโพธิ์ไทร พ.ศ.๒๕๓๐ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๔ ตอนที่ ๑๕๖ เมื่อวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๐ ได้ประกาศ ให้จัดตั้งกิ่งอำเภอพบพระ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก เป็นอำเภอพบพระ

ประวัติความเป็นมา

อำเภอพบพระ เดิมตั้งอยู่ในเขตปกครองของตำบลช่องแคบ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก จากคำบอกเล่า ของนายสุน อติตผู้ใหญ่บ้านคนที่สองของบ้านพะอะพะ ทราบว่าคำว่า “พบพระ” เป็นคำที่เพี้ยนมาจากคำว่า “พะอะพะ” โดยเล่ารายละเอียดว่า เมื่อตนเองอายุประมาณ ๑๒ ปี บิดาพร้อมญาติพี่น้องจากบ้านแม่ดาว อำเภอแม่สอด จำนวน ๔ ครอบครัว ได้มาตั้งบ้านเรือนอยู่บริเวณที่เป็นที่ตั้งของโรงพยาบาลพบพระ ในปัจจุบัน ซึ่งในอดีตท้องที่นี้มีความอุดมสมบูรณ์มาก มีลักษณะพื้นที่เป็นป่าห้วย ป่าเตย และป่าแฉ่มมีบริเวณแหล่งน้ำผุดหลายแห่งทั่วบริเวณ ทำให้มีน้ำท่วมขังและเฉอะแฉะ จึงเรียกบริเวณนี้ว่า “พะอะพะ” ซึ่งเป็นภาษาพื้นเมืองภาคเหนือ แปลว่าบริเวณที่มีน้ำขังเป็นแอ่ง กระจัดกระจายเประอะแฉะไปทั่วนั่นเอง

ในระยะแรกที่มีการก่อตั้งบ้านเรือนการสัญจรไปมาระหว่างหมู่บ้านต่างๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก ต่อมาเมื่อมีราษฎรจากหมู่บ้านต่างๆ อพยพมาตั้งถิ่นฐานทำกินมากขึ้น มีการขยายบ้านเรือนและทางสัญจรไปมา เมื่อตั้งบ้านเรือนมาได้ประมาณ ๓ ปี ทางราชการเห็นว่าขนาดของหมู่บ้านใหญ่ขึ้น จึงได้ประกาศเป็นหมู่บ้านขึ้น โดยตั้งเป็นส่วนหนึ่งของตำบลช่องแคบ อำเภอแม่สอด เรียกชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านพะอะพะ” ตามลักษณะพื้นที่แห่งนี้ ต่อมาได้มีการเสนอแยกตำบลช่องแคบออกมาอีก ๑ ตำบล ให้ชื่อตำบลใหม่ว่า “ตำบลพบพระ” และเพื่อให้สอดคล้อง กับคำเดิมที่มีความไพเราะและความเป็นสิริมงคล จึงเปลี่ยนชื่อ “บ้านพะอะพะ” เป็น “บ้านพบพระ” ไปพร้อมกัน เป็นเหตุให้คำว่า “พะอะพะ” เป็น “พบพระ” นับแต่บัดนั้นเป็นต้นมา

เนื่องจากอำเภอพบพระมีพื้นที่กว้างขวาง มีอุปสรรคต่อการปกครองดูแลราษฎรที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล และการบริหารจัดการพื้นที่ของหน่วยงานราชการต่างๆ เป็นไปด้วยความยากลำบาก โดยเฉพาะพื้นที่ตำบลช่องแคบ และตำบลพบพระ ที่มีผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์แทรกซึมอยู่ทั่วพื้นที่จึงได้ขอแยกตำบล คีรีราษฎร์ออกจากตำบลช่องแคบ อีกตำบลหนึ่ง และได้ขอเสนอตั้งกิ่งอำเภอใหม่ ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๓ ได้มีการตั้งกิ่งอำเภอใหม่เรียกว่า “กิ่งอำเภอพบพระ” มี ๓

ตำบล ประกอบด้วยตำบลพบพระ ตำบลช่องแคบ และ ตำบลคีรีราษฎร์ และเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๓๐ กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศให้ “กิ่งอำเภอพบพระ” ตั้งเป็นอำเภอพบพระ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๐๔ ตอนที่ ๑๕๖ ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๐ และมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นมาปัจจุบันมีเขต การปกครอง ๕ ตำบล ๕๕ หมู่บ้าน ๖ ชุมชน (บางส่วนของหมู่ที่ ๑,๒,๓ และหมู่ที่ ๗ อยู่ในเขตเทศบาล)

๑ ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอพบพระตั้งอยู่ด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ของที่ตั้งจังหวัดตาก มีระยะทางห่างจากจังหวัดตากประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร ห่างจากอำเภอแม่สอด ประมาณ ๕๑ กิโลเมตร และห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๕๖๖ กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางจากจังหวัดตาก ถึงที่ว่าการอำเภอพบพระ ประมาณ ๒ ชั่วโมง ที่ว่าการอำเภอพบพระ ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลพบพระ หมู่ที่ ๓ ตำบลพบพระ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก พิกัด MU๖๗๖๑๑๒๘

อำเภอพบพระมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๖๒๕,๐๘๘ ไร่ มีพรมแดนติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ เป็นระยะทางประมาณ ๘๔ กิโลเมตร และมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อ อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก
ทิศใต้	ติดต่อ อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก และประเทศสหภาพเมียนมาร์ โดยมีห้วยวาลีย์ เป็นเส้นกั้นพรมแดน
ทิศตะวันออก	ติดต่อ อำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก และอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
ทิศตะวันตก	ติดต่อ ประเทศสหภาพเมียนมาร์ โดยมีแม่น้ำเมย (ตองยิง) ห้วยวาลีย์และสันเขาดอนธงชัย(ปะวอ)เริ่มตั้งแต่จุดปะวอคยะยอเป็นเส้นกั้นพรมแดนไปทางอุ้มผาง

แผนที่อำเภอพบพระ

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

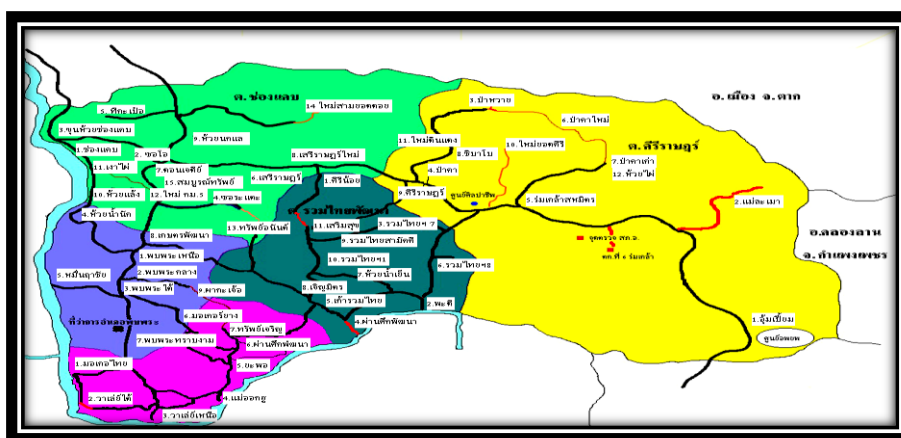
อำเภอพบพระ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๕ ตำบล ๕๕ หมู่บ้าน ดังนี้

- ๑. ตำบลวาเล่ย์ ๗ หมู่บ้าน
- ๒. ตำบลพบพระ ๙ หมู่บ้าน
- ๓. ตำบลรวมไทยพัฒนา ๑๑ หมู่บ้าน
- ๔. ตำบลคีรีราษฎร์ ๑๓ หมู่บ้าน
- ๕. ตำบลช่องแคบ ๑๕ หมู่บ้าน

ตารางที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองอำเภอพบพระ

หมู่ที่	ต.ช่องแคบ	ต.คีรีราษฎร์	ต.พบพระ	ต.วาเล่ย์	ต.รวมไทยพัฒนา
๑.	บ้านช่องแคบ	บ้านอุ่มเยี่ยม	บ้านพบพระเหนือ	บ้านมอเกอไทย	บ้านคีรีน้อย
๒.	บ้านซอโอ	บ้านแม่ละเมา	บ้านพบพระกลาง	บ้านวาเล่ย์ใต้	บ้านพะดี
๓.	บ้านขุนห้วยช่องแคบ	บ้านป่าหวาย	บ้านพบพระใต้	บ้านวาเล่ย์เหนือ	บ้านรวมไทยพัฒนาที่ ๗
๔.	บ้านซอระตะ	บ้านป่าคา	บ้านห้วยน้ำนก	บ้านแม่ออกฮู	บ้านทหารผ่านศึก
๕.	บ้านทีกะเป้อ	บ้านร่มเกล้าสมมิตร	บ้านหมื่นฤชัย	บ้านยะพอ	บ้านเก้ารวมไทย
๖.	บ้านเสรีราษฎร์	บ้านป่าคาใหม่	บ้านมอเกอริยาง	บ้านผ่านศึกพัฒนา	บ้านรวมไทยพัฒนาที่ ๘
๗.	บ้านดอนเจดีย์	บ้านป่าคาเก่า	บ้านพบพระทรายงาม	บ้านทรัพย์เจริญ	บ้านห้วยน้ำเย็น
๘.	บ้านเสรีราษฎร์ใหม่	บ้านชิบาโบ	บ้านเกษตรพัฒนา		บ้านเจริญมิตร
๙.	บ้านห้วยนกแล	บ้านใหม่คีรีราษฎร์	บ้านผาเกาะเจ้อ		บ้านรวมไทยสามัคคี
๑๐.	บ้านห้วยแล้ง	บ้านใหม่ยอดคีรี			บ้านรวมไทยพัฒนาที่ ๑
๑๑.	บ้านเงาไฟ	บ้านใหม่ดินแดง			บ้านเสริมสุข
๑๒.	บ้านใหม่ กม. ๕	บ้านห้วยไผ่			
๑๓.	บ้านทรัพย์อนันต์	บ้านร่มเกล้าเจริญสุข			
๑๔.	บ้านใหม่สามยอดตอย				
๑๕.	บ้านสมบูรณทรัพย์				

ภาพที่ ๑ แสดงการแบ่งเขตการปกครองอำเภอพบพระ

การปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่อำเภอพบพระ ประกอบด้วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๖ แห่ง ได้แก่

๑. เทศบาลตำบลพบพระ ครอบคลุมพื้นที่บางส่วนของตำบลพบพระ นายนิกร จันตา เป็นผู้บริหาร ขนาดพื้นที่ ๒.๗๕ ตารางกิโลเมตร

๒. องค์การบริหารส่วนตำบลพบพระ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลพบพระ (เฉพาะนอกเขตเทศบาลตำบลพบพระ) นายบุญธรรม กิกสันเทียะ เป็นผู้บริหาร ขนาดพื้นที่ ๓๙๐.๑๓ ตารางกิโลเมตร

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลช่องแคบ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลช่องแคบทั้งตำบล นายสำเนา ณรงค์มี เป็นผู้บริหาร ขนาดพื้นที่ ๒๓๗.๗๔ ตารางกิโลเมตร

๔. องค์การบริหารส่วนตำบลคีรีราษฎร์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลคีรีราษฎร์ทั้งตำบล นายยงยุทธ แซ่ม้า เป็นผู้บริหาร ขนาดพื้นที่ ๕๕๕.๔๔ ตารางกิโลเมตร

๕. องค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ครอบคลุมพื้นที่ตำบลวาลีย์ทั้งตำบล นายวินัย คีรีเกริกก้อง เป็นผู้บริหาร ขนาดพื้นที่ ๖๙.๙๗ ตารางกิโลเมตร

๖. องค์การบริหารส่วนตำบลรวมไทยพัฒนา ครอบคลุมพื้นที่ตำบลรวมไทยพัฒนาทั้งตำบลนายมนทล สว่างนาลัย เป็นผู้บริหาร ขนาดพื้นที่ ๓๙๕.๔ ตารางกิโลเมตร

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

ภูเขา แยกเป็น

- ที่ราบเชิงเขา ๓๓๙,๐๖๒ ไร่ คิดเป็น ๕๓.๙๐ % ของพื้นที่
- ที่ภูเขา ๒๓๒,๔๗๕ ไร่ คิดเป็น ๓๖.๙๕ % ของพื้นที่
- อื่น ๆ ๕๗,๕๒๑ ไร่ คิดเป็น ๙.๑๕ % ของพื้นที่

ป่าไม้ มีพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ๒ แห่งคือป่าแม่สอด เนื้อที่ประมาณ ๔๕๑,๒๕๐ ไร่ ป่าช่องแคบ - แม่โกนเกน เนื้อที่ประมาณ ๗๓,๑๒๕ ไร่ ขณะนี้บางส่วนได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน และกองทัพบกขอใช้พื้นที่ จัดสรรให้กับราษฎร

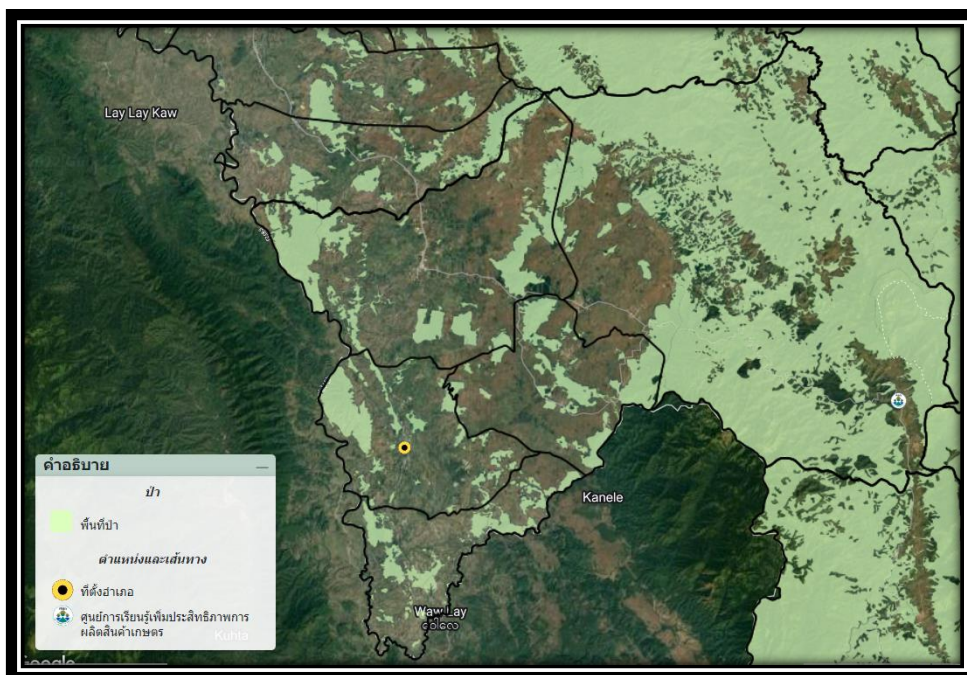
ลักษณะภูมิประเทศแบ่งเป็น ๓ เขต ดังนี้

๑. เขตเนินเขาทางทิศตะวันตกและตอนใต้ ความสูงตั้งแต่ ๓๕๐ - ๕๕๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล เป็นต้นกำเนิดของลำห้วยน้ำที่สำคัญ เช่น ห้วยแม่โกนเกน ห้วยพบพระ ห้วยบ้านช่องแคบ ห้วยวาลีย์ และแม่น้ำเมย มีต้นกำเนิดจากสภาพเมียนมาร์ ซึ่งแม่น้ำเมยจะไหลลงสู่พื้นที่ห้วยแม่กาลาบ้านมอเกอไทย เป็นแม่น้ำไหลกั้นพรมแดน ไทย - สหภาพเมียนมาร์ ขึ้นไปทางเหนือถึงอำเภอแม่สอด

๒. เขตที่ราบสูงตอนกลาง ความสูงตั้งแต่ ๔๕๐ - ๗๕๐ เมตร เหนือระดับน้ำทะเล มีลักษณะเป็นที่ราบสูง มียอดดอยที่สำคัญ คือ ดอยกะยือสะโจ ยอดเขาเปาโล (ต้นน้ำผากระเจ็ด) มีความราบจากตะวันตกไปตะวันออกไม่สูงชันไม่ลาดเว้าทำให้สังเกตเป็นที่ราบสูงได้ชัดเจน

๓. เขตเทือกเขาสูงทางทิศตะวันออกเป็นเทือกเขาสูงครอบคลุมเขตตำบลคีรีราษฎร์ มีทิวเขาติดต่อกัน เป็นแนวต่อ ระหว่างเทือกเขาถนนธงชัย กับเทือกเขาตะนาวศรี มีดอยสูงที่สุดคือดอยหลวง (สูง ๑,๑๗๕ เมตร เหนือระดับ น้ำ

ทะเล) เป็นต้นกำเนิดของห้วยอุ้มเปี้ยม ห้วยน้ำเย็น ดอยผาเกี้ยว ต้นกำเนิดของห้วยนกกแล ห้วยช่องแคบ และที่ราบสูงป่าคา เป็นต้นกำเนิดของห้วยวาเลย์

ภาพที่ ๑ ภาพแสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอพบพระ
(ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอพบพระ

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
คีรีราษฎร์	๓๗๒,๑๕๐	๒๒๐,๖๙๓	๕๙.๓๐
ช่องแคบ	๑๗๑,๐๖๒.๕	๒๙,๒๖๙.๑	๑๗.๑๑
รวมไทยพัฒนา	๒๔๗,๑๒๕	๑๖,๒๔๐.๙	๖.๕๗
พบพระ	๒๔๕,๕๕๐	๑๒,๕๘๕.๗	๕.๑๒
วาเลย์	๔๓,๗๓๑.๒๕	๑๐,๖๓๔.๓	๒๔.๓๑
รวม	๑,๐๗๙,๖๑๘.๗๕	๒๘๙,๔๓๒	๒๖.๘๐

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕

๒.๒ ลักษณะทิศทาง ความลาดชัน

พื้นที่อำเภอพบพระตั้งอยู่บนพื้นที่สูง มีความลาดชันจากด้านทิศตะวันออกเขตตำบลคีรีราษฎร์ ระดับความสูงประมาณ ๑,๐๐๐ เมตร ลงไปทางทิศตะวันตก

๒.๓ ลักษณะดิน กลุ่มชุดดิน

มีชุดดินหลายชนิด ได้แก่

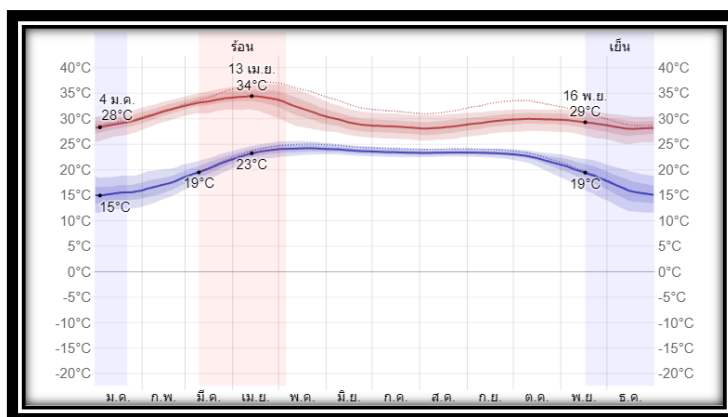
- ชุดดินที่ ๖๒ บริเวณพื้นที่ภูเขาที่มีพื้นที่หินโผล่กระจายระเจจไป ชุดดินนี้มีประมาณ ๕๐ % ของพื้นที่อำเภอในตำบลคีรีราษฎร์ บางส่วนของตำบลพบพระ และตำบลช่องแคบ

- ชุดดินที่ ๔๖ เป็นลักษณะดินเหนียวปนกรวด เป็นดินตื้นมากมีประมาณ ๒๕ % ของพื้นที่อำเภอส่วนใหญ่อยู่ในตำบลพบพระ และตำบลวาลีย์

- ชุดดินที่ ๒๔ และชุดดินอื่นๆ ประมาณ ๒๕ % ของพื้นที่

๓. สภาพภูมิอากาศ

ภาพแสดงอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยและอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย อำเภอพบพระ

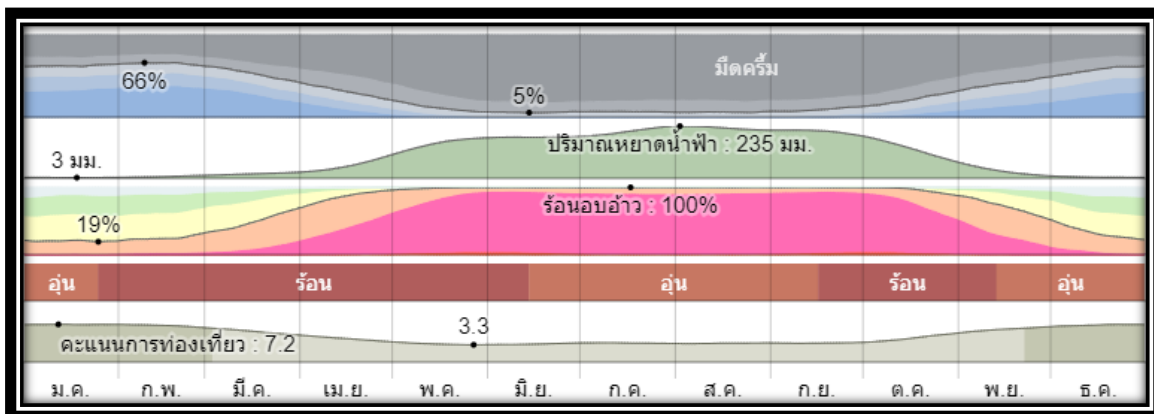
ภาพที่ ๓ แสดงอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยและอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย อำเภอพบพระ
(ที่มา www.WeatherSpark.com, พ.ศ. ๒๕๖๔)

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือนตุลาคม มีฝนตกชุกและสม่ำเสมอตลอดฤดูกาล ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยอยู่ระหว่าง ๑,๕๐๐ - ๒,๐๐๐ มิลลิเมตร/ปี

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ มีอุณหภูมิต่ำสุดประมาณ ๖ องศาเซลเซียส

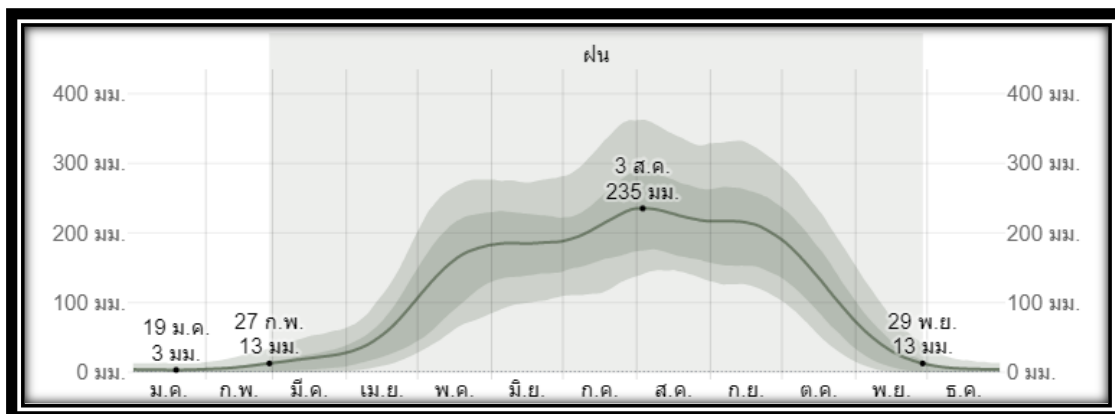
ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม ในช่วงฤดูร้อนอากาศไม่ร้อนจัด เพราะเป็นที่สูงลมพัด

ภาพแสดงลักษณะภูมิอากาศ อำเภอพบพระ

ภาพที่ ๔ แสดงลักษณะภูมิอากาศ อำเภอพบพระ (ที่มา www.WeatherSpark.com, พ.ศ. ๒๕๖๔)

ภาพแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน อำเภอพบพระ

ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน อำเภอพบพระ (ที่มา www.WeatherSpark.com, พ.ศ. ๒๕๖๔)

๔.เส้นทางคมนาคม

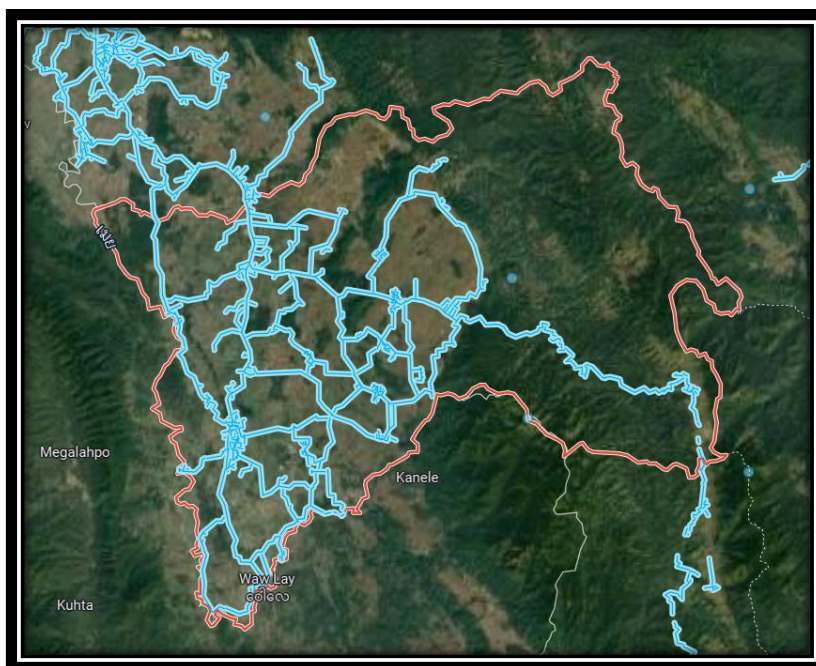
การคมนาคมภายในอำเภอ

- ทางบกมีถนนลาดยางเชื่อมตำบลและหมู่บ้าน จำนวน ๕๓ หมู่บ้าน ส่วนอีก ๑ หมู่บ้านที่ยังไม่มีทางลาดยางผ่านคือ บ้านแม่ละเมา หมู่ที่ ๑ ตำบลคีรีราษฎร์
- มีถนนดินลูกรังเชื่อมหมู่บ้านต่างๆ และทางเข้าพื้นที่การเกษตรซึ่งจะใช้สัญจรไปมาได้เฉพาะฤดูหนาว และฤดูร้อนเท่านั้น

การคมนาคมติดต่อภายนอก

- ถนนแม่สอด-อู้มผาง ระยะทาง ๑๖๔ กิโลเมตร
- ถนนดอนเจดีย์-วาเลย์-พม่า ระยะทาง ๒๖ กิโลเมตร
- ถนนพบพระ-ช่องแคบ-แม่โกนเกน ๓๐ กิโลเมตร

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ภาพที่ ๒ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ

(ที่มา : google map ,พ.ศ ๒๕๖๕)

๕.แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

- แหล่งน้ำธรรมชาติ พบพระมีแหล่งน้ำผุดและน้ำที่ไหลออกมาจากถ้ำขนาดใหญ่มากกว่า ๒๐ แห่ง เช่น บริเวณป่าชุมชน หมู่ที่ ๑ ตำบลพบพระ (ออกมาจากถ้ำมีปริมาณน้ำมากกว่า ๑ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที) บริเวณ น้ำตกป่าเตย (หลังวัดพบพระเหนือ) บริเวณบ้านซอโอ บริเวณบ้านเกษตรพัฒนา บริเวณบ้านใหม่ กม.๕ บริเวณทำนบก้าเสื่อบ้านเสรีราษฎร์ บริเวณอุโมงค์วงกต และไร่สามารถบ้านเสรีราษฎร์ใหม่ บริเวณบ้านห้วยนกแล บ้านดอนเจดีย์ บ้านห้วยน้ำเย็น บ้านรวมไทยสามัคคี บ้านคีรีน้อย บ้านพะดี บ้านทหารผ่านศึก บ้านชิบาโบ บ้านป่าคา บ้านป่าคาใหม่ บ้านป่าห้วย

- ลำห้วย ได้แก่ ห้วยทราย ห้วยตาเคาะกิ ห้วยมอเกอร์ ห้วยหอย ห้วยเพอะพะ ห้วยน้ำนั๊ก ห้วยป่าปู ห้วยช่องแคบ ห้วยระเบโต ห้วยอ้อมเปี่ยม ห้วยวาเลย์

- น้ำตกขนาดใหญ่ ๖ แห่ง ได้แก่ น้ำตกพาเจริญ น้ำตกนางครวญ น้ำตกสายฟ้า น้ำตกสายฝน น้ำตกสายรุ้ง และน้ำตกป่าห้วย

- แม่น้ำ แม่น้ำเมย ระยะยาวช่วงพื้นที่อำเภอพบพระ ๒๐ กิโลเมตร

๖.สภาพเศรษฐกิจและสังคม

๖.๑ โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

(๑) ด้านการเกษตร

- พืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพด พริก อะโวคาโด มันฝรั่ง และกะหล่ำปลี
- ประมง ในพื้นที่อำเภอพบพระ ไม่มีการประกอบอาชีพประมง

- **ปศุสัตว์** ได้แก่ สุกร และ สัตว์ปีกพื้นเมือง มีเกษตรกรที่มีสถานะรับรอง GFM สุกร จำนวน ๔๓ ราย และสัตว์ปีกพื้นเมือง จำนวน ๑๖ ราย

๑) ประชาชนอำเภอพบพระ ร้อยละ ๙๒.๕๑ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๗,๕๘๖ ครัวเรือน พื้นที่ทำการเกษตร ๑๑๗,๑๖๓ ไร่

ตารางที่ ๓ แสดงจำนวนประกอบอาชีพเกษตรกรรม อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ชนิดพืช	พื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ (กิโลกรัม)
พืชไร่			
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	๖๕,๔๑๒	๓,๑๙๕	๑,๐๐๐
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (เมล็ดพันธุ์)	๑,๗๔๖	๑๑๔	๑,๐๐๐
- ถั่วเขียวผิวมัน	๒,๗๘๕	๒๐๖	๒๐๐
- ถั่วลิสง	๒๐๓	๒๘	๒๕๐
- อ้อย	๔๓๗	๒๐	๘,๐๐๐
- มันสำปะหลัง	๘,๐๓๒	๕๙๕	๓,๐๐๐
- ข้าวนาปี	๒,๑๗๙	๒๔๔	๔๐๐
- ข้าวไร่	๑๐,๕๔๐	๑,๒๑๙	๔๐๐
พืชผัก			
- พริก (ซูเปอร์ฮอท)	๓,๕๗๘	๔๑๙	๕๐๐
- พริกขี้หนูสวน	๘,๓๑๒	๑,๐๖๘	๕๐๐
- ผักกาดขาวปลี	๔๖๒	๔๒	๓,๐๐๐
- กะหล่ำปลี	๗๑๐	๑๑๐	๘,๐๐๐
ไม้ผล			
- กัญชงหอมทอง	๖๑๔	๗๖	๒,๐๐๐
- อโวคาโด	๓,๔๒๔	๔๘๐	๒,๐๐๐
- แมคคาดีเมีย	๔๗๘	๒๑	๔๕๐
- ทุเรียน	๑,๗๔๒	๑๓๔	๒,๐๐๐ ๓๐,๐๐๐-๔๐,๐๐๐ / ไร่ ๗๖๐
- แตงเมล่อน	๓ แปลง	๓	
- ส้มเขียวหวาน	๑๖๕	๘	
ไม้ยืนต้น			
- ปาล์มน้ำมัน	๔๘๐	๑๔	๔,๕๐๐
- ยางพารา	๗๕๙	๔๔	๒๕๐
ไม้ดอก			
- กุหลาบ ตัดดอก	๑,๓๕๖	๓๐	๕๐๐ ดอก/ไร่
- ดาวเรือง	๑,๒๕๒	๓๑	๑,๕๐๐ กก./ไร่

๒) ประชาชนร้อยละ ๕.๔๗ ประกอบอาชีพประเภทเครื่องจักรสานสินค้าที่ทำจากไม้ไผ่การค้าขายทั่วไป การค้าขายพืชผลทางการเกษตร

๓) ประชาชนร้อยละ ๒.๐๒ ประกอบอาชีพอื่นๆ เช่น ข้าราชการพลเรือน ตำรวจ ทหาร เจ้าพนักงานฝ่ายต่างๆ แพทย์ พยาบาลและลูกจ้างส่วนราชการ รวมทั้งการรับจ้างทั่วไปด้วย

วิเคราะห์การทำงานเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัย การใช้สารเคมีภาคการเกษตร การใช้แรงงานภาคการเกษตร เครื่องจักร

- เกษตรกร หันมาให้ความสนใจในการทำเกษตรอินทรีย์ ปลอดภัย จำนวนมากขึ้น
- เกษตรกร ใช้สารชีวภาพทดแทนการใช้สารเคมีภาคการเกษตร จำนวนมากขึ้น เนื่องจาก ปุ๋ย ยา มีราคาแพงมากขึ้น การใช้สารชีวภาพเป็นการช่วยลดต้นทุนการผลิตได้อีกทางหนึ่ง
- การใช้เครื่องจักร ในภาคการเกษตร มีเพียงเล็กน้อยเนื่องจาก มีแรงงานต่างด้าว ที่ค่าแรงถูก อยู่ในพื้นที่เป็นจำนวนมาก และการเกษตรหลักๆในพื้นที่ไม่มีความจำเป็นจ้องใช้เครื่องจักร

(๒) ด้านการพาณิชย์

สัญญาณ

- ร้านค้าอุปโภคบริโภค ในพื้นที่อำเภอพบพระ มีร้านค้าส่ง ค้าปลีก ตลาดสด และตลาดนัด

- สินค้า OTOP “หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์”

ที่	ชื่อผลิตภัณฑ์	ปีที่ลงทะเบียน
๑	Japan melon (แคนตาลูป)	๒๕๕๗
๒	กล้วยหอมทองทอดกรอบ	๒๕๖๐
๓	กุหลาบมหัศจรรย์	๒๕๕๗
๔	ขนมเปียะทุเรียน	๒๕๖๐
๕	ข้าวเหนียวดำลิ้มผิว	๒๕๕๗
๖	ข้าวใหม่มัง	๒๕๕๗
๗	ครีมนวดผอมโวคาโต้	๒๕๖๑
๘	ทอดมันฝรั่ง	๒๕๕๘
๙	ทับทิมศรีปัญญา	๒๕๕๘
๑๐	ทุเรียนหอมทอง	๒๕๖๐
๑๑	น้ำมันแมคคาเดเมีย ตรา มัช	๒๕๖๑
๑๒	น้ำพริกทุเรียนทอด	๒๕๖๓
๑๓	ผ้าทอปากะญอ	๒๕๖๐
๑๔	ผ้าทอใยกล้วยง	๒๕๕๗
๑๕	สุรากลั่น	๒๕๕๗
๑๖	ส้มสายน้ำผึ้ง	๒๕๖๑
๑๗	ส้มโอ	๒๕๕๗

- วิเคราะห์รายได้ของราษฎรอำเภอพบพระ ส่วนมาก มาจากภาคเกษตรกรรมด้านการเพาะปลูก สำหรับการท่องเที่ยว เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้สนับสนุนด้านเศรษฐกิจชุมชนได้

ด้านการท่องเที่ยว

๑) แหล่งท่องเที่ยวของอำเภอพบพระ

๑.๑ อุทยานแห่งชาติน้ำตกพาเจริญ เป็นน้ำตกหินปูนที่เกิดจากน้ำลำห้วยไหลมารวมกับแหล่งน้ำซับแล้วไหลลงสู่ชั้นน้ำตกที่นับรวมได้ถึง ๙๗ ชั้นมีน้ำไหลตลอดปีแต่จะสวยงามในช่วงปลายฤดูฝน การเดินทาง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ สาย แม่สอด - อุ่มผาง มีทางแยกซ้ายกิโลเมตรที่ ๓๗ เข้าไปอีกประมาณ ๗๐๐ เมตร

๑.๒ น้ำตกนางครวญ เดิมชื่อ น้ำตกเพอะพะ ต่อมาเปลี่ยนชื่อเป็น น้ำตกพบพระ และเปลี่ยนมาเป็นชื่อน้ำตกนางครวญ เป็นน้ำตกขนาดกลางไหลลดหลั่นลงไปเป็นชั้นเล็กๆ ท่ามกลางป่าร่มรื่น มีต้นน้ำมาจากลำห้วยริมท้องนาข้างทาง และทางการได้ตัดถนนผ่านตัวน้ำตกจึงแลดูเป็นน้ำตกเล็กๆ การเดินทางใช้เส้นทาง ทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๐ พอถึงบริเวณกิโลเมตรที่ ๓๑ - ๓๒ มีทางแยกขวามือเข้าอำเภอพบพระ ใช้ทางหลวงหมายเลข ๑๒๐๖ ที่อยู่ริมสะพานคอนกรีตด้านขวาบริเวณกิโลเมตรที่ ๑๒ ก่อนถึงอำเภอพบพระเล็กน้อย

๑.๓ น้ำตกป่าห้วย ไปตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๑๐๙๐ สายแม่สอด-อุ่มผาง บริเวณ หลักกิโลเมตรที่ ๔๓ แยกซ้ายไปตามถนนเข้าหมู่บ้านประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ทางคดเคี้ยว การชมน้ำตกต้องเดินจากชั้นล่างของน้ำตก ผ่ากระแสน้ำขึ้นไปชมน้ำตกชั้นบนแล้วเดินต่อไปอีกประมาณ ๓๐ เมตร จะพบปล่องภูเขาแก้วกว้างประมาณ ๑๐ เมตร มีน้ำไหลลงสู่ปล่องแล้วหายไปบริเวณใต้ภูเขา น้ำตกป่าห้วยเกิดจากลำห้วยป่าห้วย มีน้ำไหลตลอดปี บริเวณโดยรอบมีไม้หายเป็นจำนวนมากจึงเป็นที่มาของชื่อน้ำตก

๑.๔ บ่อน้ำพุร้อนห้วยน้ำนัก เป็นบ่อน้ำร้อนขนาดใหญ่ เส้นผ่า ศูนย์กลางประมาณ ๔ เมตร ลึก ๒ เมตร มีน้ำร้อน ตลอดปี และเป็นบ่อน้ำร้อน ที่มีความใสบริสุทธิ์ปราศจากกำมะถัน จึงใช้อุปโภคบริโภคได้ และบริเวณขอบบ่อโดยรอบมีต้นไม้ ต้นหญ้าเขียวชอุ่ม

๑.๕ ไร่ปฐมเพชร ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๖ ตำบลช่องแคบ อำเภอพบพระ เป็นแหล่งท่องเที่ยวการปลูกกุหลาบ ผักปลอดสารพิษมีการทำกุหลาบแปรรูปด้วยการอบแห้งด้วยทราย ซิลิกา (กุหลาบอบแห้งในภาชนะแก้วใส) ถือเป็นผลิตภัณฑ์ ที่เป็นนวัตกรรมของพื้นที่ และกุหลาบแดงแปรรูปดังกล่าว สามารถอยู่ได้นานนับ ๑๐ ปี ในสภาพที่สวยงามและเหมือนดอกสด

๑.๖ ไร่เตรยารรณ ร้านกาแฟสุดหรูบนยอดดอยสนสองใบในอำเภอพบพระ การตกแต่งร้านสไตล์ผสมผสานระหว่างไทยโบราณกับยุโรปตะวันตกย้อนยุค นำอุปกรณ์สิ่งของโบราณ สิ่งของหายาก อีกทั้งภูมิทัศน์ที่สวยงามจนกลายเป็นแลนด์มาร์ค ของอำเภอพบพระ

๒) วิเคราะห์แนวโน้มการท่องเที่ยว มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากมีแนวทางแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมเพื่อสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอพบพระ การประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ ทางช่องทางต่างๆ อาทิ ข่าวท้องถิ่น เฟสบุค ไลน์

(๕) ด้านอุตสาหกรรม

อำเภอพบพระมีโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญ ได้แก่ โรงงานผลิตน้ำตาล บริษัททิพย์วารินวัฒนา จำกัด (น้ำแร่มองต์เฟลอ) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลพบพระ และโรงงานผลิตมันฝรั่ง (บริษัทพีโตเลย์ จำกัด) ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ตำบลช่องแคบ

๖.๒ จำนวนครัวเรือน แยกชายหญิง ช่วงอายุ ในเมือง/ชนบท

จำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนปัจจุบัน

อำเภอพบพระ มีประชากรทั้งหมด ๘๖,๑๘๖ คน ๒๐,๗๔๔ ครัวเรือน จากลักษณะที่ตั้งซึ่งอยู่แนวชายแดน ไทย - สหภาพเมียนมาร์ ทำให้มีชาวเขาหลายเผ่าพันธุ์ ประกอบด้วย เผ่ากะเหรี่ยง เผ่ามูเซอ เผ่าอีเก้อ

เผ่าลีซอ เผ่าไทยใหญ่ เผ่าเมี่ยน เผ่าจีนฮ่อ เผ่าม้ง และมีชาวไทยพื้นราบได้แก่ ชาวไทยที่ย้ายถิ่นมาจากจังหวัดต่างๆ ในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประชากร (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนอำเภอพบพระ ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕)

ตารางที่ ๔ แสดงจำนวนประชากรและจำนวนครัวเรือนปีปัจจุบันอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ที่	ตำบล / เทศบาล	จำนวนประชากร		ประชากรรวม	ครัวเรือน
		ชาย	หญิง		
๑	พบพระ	๘,๔๐๑	๘,๑๓๓	๑๖,๕๓๔	๒,๔๕๖
๒	ช่องแคบ	๗,๗๑๗	๗,๒๔๖	๑๔,๙๖๓	๖,๔๓๘
๓	วาลีย์	๖,๕๒๘	๖,๐๙๗	๑๒,๖๒๕	๒,๓๑๘
๔	รวมไทยพัฒนา	๘,๒๑๖	๗,๙๓๑	๑๖,๑๔๗	๓,๓๐๖
๕	คีรีราษฎร์	๑๓,๐๖๓	๑๒,๘๕๔	๒๕,๙๑๗	๖,๒๒๖
๖	เทศบาลตำบลพบพระ	๓,๓๐๒	๓,๐๙๙	๖,๔๐๑	๒,๗๓๐
รวมทั้งสิ้น		๔๓,๙๒๕	๔๒,๒๖๑	๘๖,๑๘๖	๒๐,๗๔๔

จำนวนประชากรแยกตามสัญชาติ

- ๑) สัญชาติไทย จำนวน ๖๔,๐๔๔ คน
 ๒) สัญชาติอื่นๆ ที่ไม่ใช่ไทย/จีน จำนวน ๒๒,๑๔๒ คน

จำนวนประชากรแยกเพศและช่วงอายุ

- (ก) วัยเด็ก (อายุแรกเกิด -๑๒ ปี)
 เพศชาย จำนวน ๑๒,๘๖๙ คน
 เพศหญิง จำนวน ๑๒,๓๘๘ คน
 (ข) วัยเรียน (อายุแรกเกิด ๑๒ - ๒๒ ปี)
 เพศชาย จำนวน ๘,๓๘๐ คน
 เพศหญิง จำนวน ๘,๑๒๓ คน
 (ค) วัยทำงาน (อายุแรกเกิด ๒๓ - ๖๐ ปี)
 เพศชาย จำนวน ๑๙,๙๒๒ คน
 เพศหญิง จำนวน ๑๘,๖๘๑ คน
 (ง) วัยสูงอายุ (อายุแรกเกิด ๖๑ ปีขึ้นไป)
 เพศชาย จำนวน ๒,๗๔๖ คน
 เพศหญิง จำนวน ๒,๗๔๗ คน
รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๘๖,๑๘๖ คน

ตารางที่ ๕ แสดงจำนวนประชากรแยกเพศและช่วงอายุอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ประชากร	ชาย	หญิง	จำนวน	ร้อยละ
วัยเด็ก อายุแรกเกิด - ๑๒ ปี	๑๒,๘๖๙	๑๒,๓๘๘	๒๕,๒๕๗	๒๙.๓
วัยเรียน ๑๓ - ๒๒ ปี	๘,๓๘๐	๘,๑๒๓	๑๕,๕๐๓	๑๙.๑
วัยทำงาน ๒๓ - ๖๐ ปี	๑๙,๙๒๒	๑๘,๖๘๑	๓๘,๖๐๓	๔๕.๙
วัยสูงอายุ ๖๑ ปีขึ้นไป	๒,๗๔๖	๒,๙๔๗	๕,๖๙๓	๖.๗
รวม	๔๓,๕๒๕	๔๒,๒๖๑	๘๖,๑๘๖	๑๐๐

๖.๓ การศึกษา

(๑) สถานศึกษา/โรงเรียน ในพื้นที่ อำเภอพบพระ จำนวน ๓๑ แห่ง ดังนี้

๑. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตากเขต ๒ จำนวน ๒๕ โรงเรียน
๒. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ๒ โรงเรียน
๓. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๘ จำนวน ๑ โรงเรียน
๔. โรงเรียนสังกัดเทศบาลตำบลพบพระ ๑ โรงเรียน
๕. โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลพบพระ ๑ โรงเรียน
๖. โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลวาลีย์ ๑ โรงเรียน

(๒) ห้องสมุดประชาชน มีจำนวนทั้งสิ้น ๑ แห่ง

วิเคราะห์แล้วมีประชาชนในพื้นที่ที่มีความต้องการ น้อย เนื่องจาก ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ ได้อย่างทั่วถึงและครอบคลุม

๖.๔ สาธารณสุข

(๑) สถานพยาบาลของรัฐ/เอกชน/ศูนย์บริการสาธารณสุข/คลินิกทุกประเภท/บุคลากร

- โรงพยาบาลชุมชน ๑ แห่ง ขนาด ๖๐ เตียง
- โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๑๑ แห่ง
- สถานบริการสาธารณสุขชุมชน ๔ แห่ง

(๒) สถานบริการสาธารณสุขเอกชน ๑๗ แห่ง

๑. คลินิกเวชกรรมนายแพทย์สมยศ
๒. จตุพรคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๓. ปรรณาคlinikการ
๔. จรัสพงษ์คลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๕. หวานใจคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๖. ไกรวุฒินคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๗. รสรวาคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๘. สุวิมลคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๘. วาสนาคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๑๐. แอนนาคลินิกการพยาบาลและการผดุงครรภ์
๑๑. คลินิกเวชกรรมหมอมวงมณีพยาบาลและการผดุงครรภ์

๑๒. ปรระณยาคลินีกการพยาบาลและการผดุงครรรค์
 ๑๓. คลินิกแพทยภาสกร
 ๑๔. ภัทรเวชคลินีกการแพทยแผนไทย
 ๑๕. วาเล่ย์คลินีกการพยาบาลและการผดุงครรรค์
 ๑๖. ภัทรเวชคลินีกการแพทยแผนไทย
 ๑๗. สมจิตรคลินีกการพยาบาลและการผดุงครรรค์

(๓) บุคลากรและอัตรากำล้ง

ตารางที่ ๖ แสดงบุคลากรและอัตรากำล้งสาธารณสุข อำเภอบพพระ จ้งหวัดตาก

หน่วยบริการ	แพทย	ทันต แพทย	พยาบาล วิชาชีพ	จพ. สาธารณสุข	นวก. สาธารณสุข	จพ.ทันต สาธารณสุข	แพทยทางเลือก ที่ผ่านการอบรม	อื่่นๆ	เกสักร
รพ.สต.ขอโอ	๐	๐	๒	๑	๔	๐	๑	๒	๐
รพ.สต.ช่องแคบ	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๑	๒	๐
รพ.สต.ร่เมเกล้า ๔	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๐	๑	๐
รพ.สต.ชิบาโบ	๐	๐	๑	๑	๓	๑	๐	๐	๐
รพ.สต.ร่เมเกล้า๑	๐	๐	๑	๑	๓	๐	๐	๑	๐
รพ.สต.วาเล่ย์	๐	๐	๐	๑	๒	๐	๐	๑	๐
รพ.สต.รวมไทยพัฒนา ๑๖	๐	๐	๑	๑	๑	๐	๐	๑	๐
รพ.สต.รวมไทยพัฒนา ๑	๐	๐	๑	๑	๒	๑	๑	๒	๐
รพ.สต.รวมไทยพัฒนา ๖	๐	๐	๑	๐	๖	๐	๐	๑	๐
สสช.ป่าคาใหม่	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐		๐
สสช.ป่าคาเก่า	๐	๐	๐	๒	๑	๐	๐		๐
รพ.สต.ยะพอ	๐	๐	๑	๑	๒	๑	๐	๑	๐
รพ.พบพระ	๘	๖	๗๕	๖	๑๒	๒	๑๙	๑๓๕	๗
รพ.สต.เกล้าสมมิตร	๐	๐	๒		๓	๐	๐	๒	๐
สสช.สามยอดดอย	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๐
สสช.ทรัพย์อนันต์	๐	๐	๐	๒	๐	๐	๐	๐	๐
รวม	๘	๖	๘๗	๒๓	๔๑	๕	๒๒	๑๔๙	๗

๖.๕ ประเพณีและวัฒนธรรม

การนับถือศาสนา ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๙๔.๑๐ นับถือศาสนาคริสต์ ร้อยละ ๓.๘๓ และ
นับถือศาสนาอิสลามร้อยละ ๒.๐๗ มีศาสนสถานประกอบด้วยวัด ๗ แห่ง สำนักสงฆ์ ๓๑ แห่ง และโบสถ์คริสต์ ๗ แห่ง

วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ ดังนี้

- ประเพณีเทศกาลปีใหม่ม้ง วันขึ้น ๑ ค่ำ เดือนอ้าย
- ประเพณีกินข้าวใหม่ชาวม้ง เดือนธันวาคม
- ประเพณีเดือนสี่จี่ข้าวหลาม
- ประเพณีสงกรานต์
- ประเพณีลอยกระทง วันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒
- ประเพณีลือซู (ลือซอ)
- ประเพณีลาหู่ (มูเซอ)

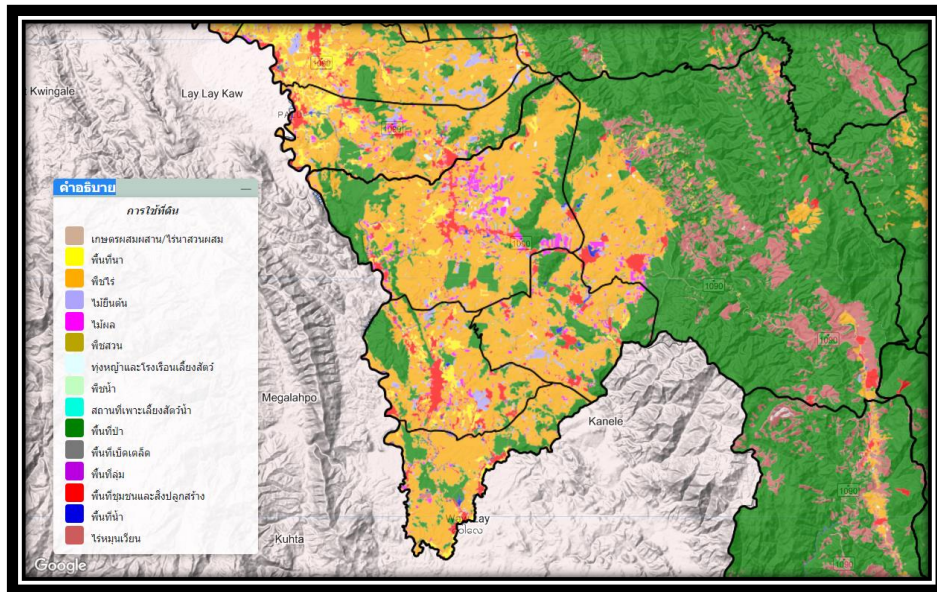
๗.การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

อำเภอพบพระ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า จำนวน ๒๘๙,๔๒๓ ไร่ ร้อยละ ๔๗.๑๙ รองลงมา
คือพืชไร่ จำนวน ๒๑๕,๔๒๗ ไร่ ร้อยละ ๓๕.๑๓ และไร่หมุนเวียน จำนวน ๔๕,๒๗๔.๑๘ ไร่ ร้อยละ ๗.๓๘

ตารางที่ ๗ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๘๙,๔๒๓	๔๗.๑๙
พืชไร่	๒๑๕,๔๒๗	๓๕.๑๓
ไร่หมุนเวียน	๔๕,๒๗๔.๑๘	๗.๓๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๕,๖๖๕.๓๖	๔.๑๘
ไม้ผล	๑๑,๐๗๙.๑	๑.๘๑
ไม้ยืนต้น	๘,๙๓๘.๐๙	๑.๔๖
พื้นที่นา	๘,๕๗๒.๙๒	๑.๔
พืชสวน	๔,๙๑๖.๘	๐.๘
พื้นที่น้ำ	๓,๖๖๒.๐๗	๐.๖
ทุ่งหญ้าและโรงเรือนเลี้ยงสัตว์	๓๐๕.๑๓	๐.๐๕
เกษตรผสมผสาน/ไร่นาสวนผสม	๑๒.๐๑	๐
รวม	๖๑๓,๒๗๕.๖๗	๑๐๐

แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบพพระ จังหวัดตาก

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบพพระ จังหวัดตาก
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

ภาพที่ ๘ กราฟวงกลมแสดงประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน อำเภอบพพระ จังหวัดตาก
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๕)

๘.องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

หน่วยงานราชการ/รัฐวิสาหกิจ

๑) ที่ทำการปกครองอำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๖-๙๑๐๔
๒) กลุ่มงานทะเบียนและบัตร	๐-๕๕๕๖-๙๕๕๒
๓) ฝ่ายการเงินและบัญชี	๐-๕๕๕๖-๙๑๐๔
๔) สถานีตำรวจภูธรพบพระ	๐-๕๕๕๖-๖๑๐๘
๕) สำนักงานที่ดินอำเภอพบพระ	๐๙๑-๘๔๓-๒๘๕๔
๖) สำนักงานสรรพากรพื้นที่อำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๖-๙๑๐๗
๗) สำนักงานสัสดีอำเภอพบพระ	๐๖๑-๒๕๓-๗๘๑๔
๘) สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๖-๙๐๙๑
๙) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๖-๙๑๑๒
๑๐) ท้องถิ่นอำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๘-๙๕๕๑
๑๑) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๒-๐๓๕๗
๑๒) สำนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอพบพระ	๐-๕๕๘๐-๔๒๖๔
๑๓) ศูนย์การศึกษาจากระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย อำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๘-๙๑๙๗
๑๔) ที่ทำการไปรษณีย์อำเภอพบพระ	๐-๕๕๕๘-๙๐๘๒
๑๕) โรงพยาบาลพบพระ	๐-๕๕๕๖-๙๒๑๑

ธนาคารหรือสถาบันการเงิน

อำเภอพบพระมีธนาคาร ๒ แห่ง ได้แก่

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)
๒. ธนาคารออมสิน

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์

๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

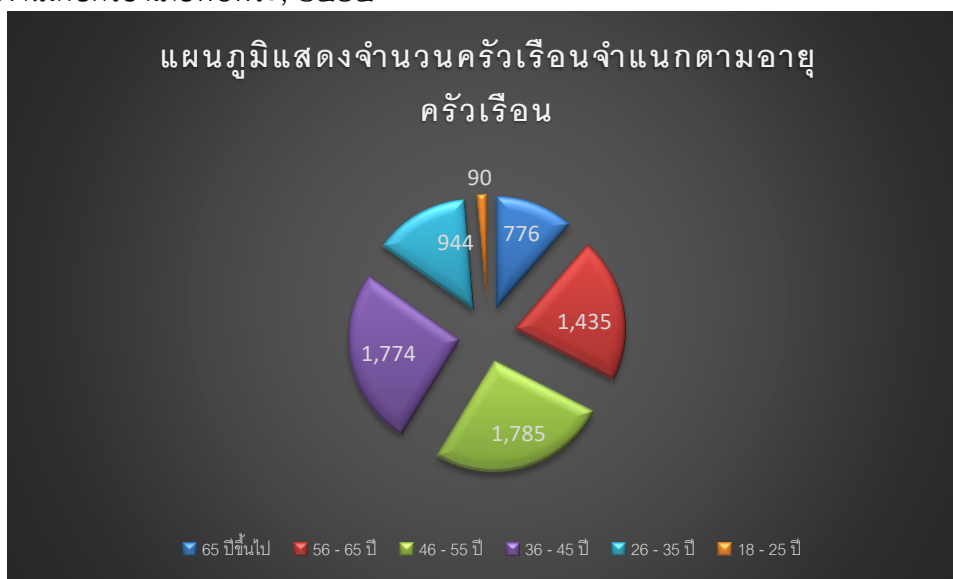
๑) เกษตรกร

(๑) ครักเรือนเกษตรกร

อำเภอพบพระมีครักเรือนเกษตรกร จำนวน ๖,๘๐๔ ครักเรือน โดยมีหัวหน้าครักเรือน เกษตรกร อายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปีจำนวน ๑,๗๘๕ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๒๓ รองลงมาอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปีจำนวน ๑,๗๗๔ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๐๗ และอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปีจำนวน ๑,๔๓๕ ครักเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๙ ตามลำดับ ตารางที่ ๘ แสดงหัวหน้าครักเรือนจำแนกตามอายุ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ช่วงอายุ (ปี)	ครักเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๗๗๖.๐๐	๑๑.๔๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๔๓๕.๐๐	๒๑.๐๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๗๘๕.๐๐	๒๖.๒๓
๓๖ - ๔๕ ปี	๑,๗๗๔.๐๐	๒๖.๐๗
๒๖ - ๓๕ ปี	๙๔๔.๐๐	๑๓.๘๗
๑๘ - ๒๕ ปี	๙๐.๐๐	๑.๓๒
รวม	๖,๘๐๔.๐๐	๑๐๐.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๙ แสดงหัวหน้าครักเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

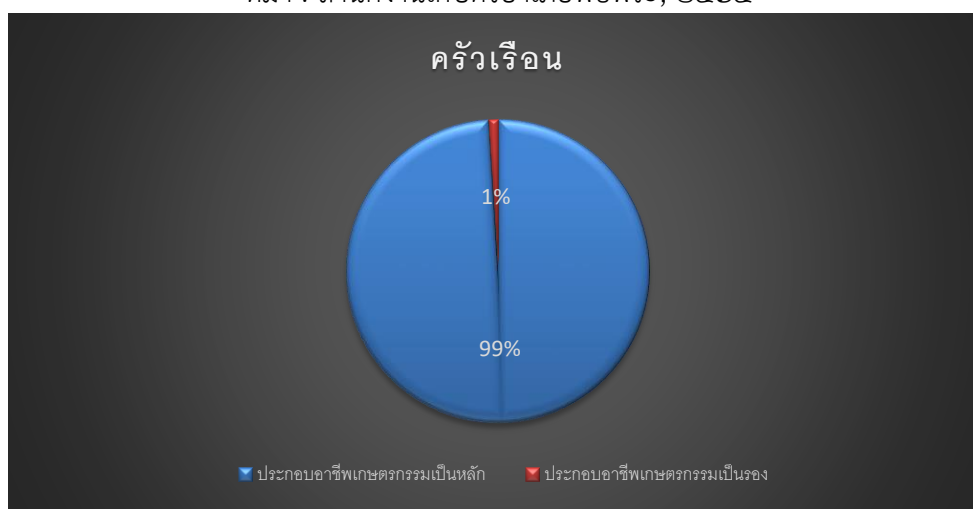
(๒) ลักษณะการประกอบอาชีพ

อำเภอพบพระมีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๖,๗๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๐๖ และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง จำนวน ๖๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๙๔

ตารางที่ ๙ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๖,๗๔๐.๐๐	๙๙.๐๖
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๖๔.๐๐	๐.๙๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๐ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

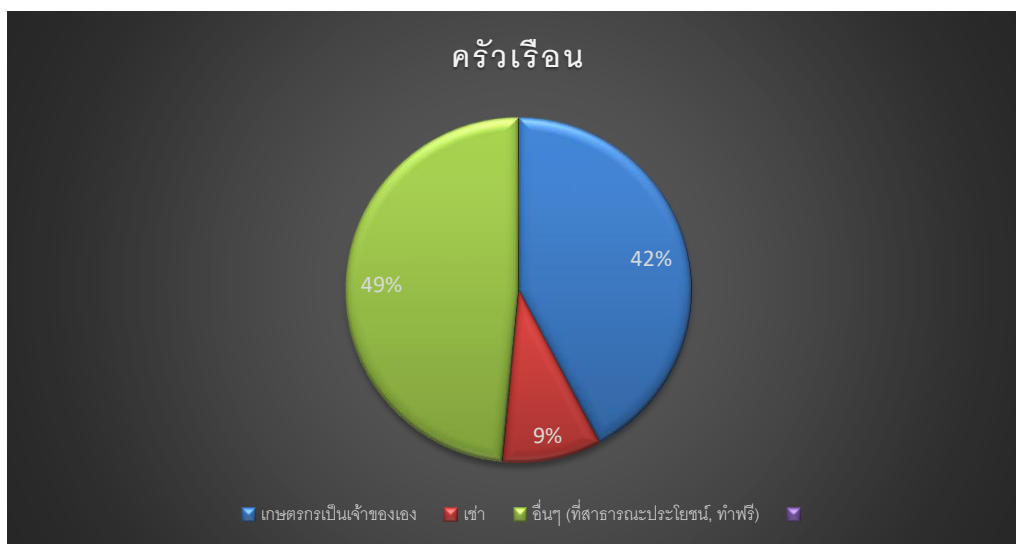
(๓) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกรอำเภอพบพระ ส่วนใหญ่อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี) จำนวน ๓,๖๒๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๗ รองลงมาคือเกษตรกรเป็นเจ้าของเอง จำนวน ๓,๑๕๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๒๔ และเช่า จำนวน ๖๙๔ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙.๒๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๐ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินของเกษตรกร อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของเอง	๓,๑๕๕.๐๐	๗๒,๓๕๘.๐๐
เช่า	๖๙๔.๐๐	๑๒,๖๕๗.๐๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๓,๖๒๐.๐๐	๗๕,๗๑๒.๐๐
รวม	๖,๓๓๕.๐๐	๑๖๐,๗๒๗.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๑ แสดงลักษณะการถือครองที่ดินอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

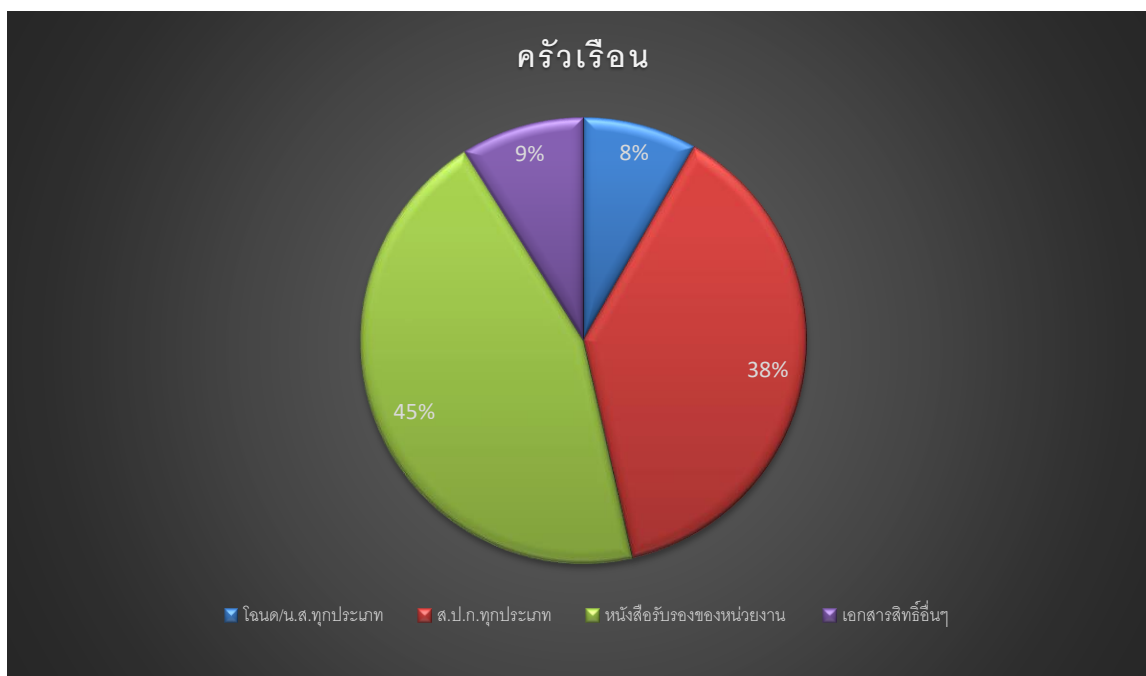
(๔) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

เกษตรกรอำเภอพบพระ มีการถือครองหนังสือรับรองของหน่วยงาน จำนวน ๑,๔๙๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๕ รองลงมาคือส.ป.ก.ทุกประเภท จำนวน ๑,๒๘๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๘ และเอกสารสิทธิ์อื่นๆ จำนวน ๒๙๙ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๙ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงลักษณะประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ประเภทเอกสารสิทธิ์(ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส. ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๒๗๗.๐๐	๑,๒๘๐.๐๐	๑,๔๙๕.๐๐	๒๙๙.๐๐	๓,๑๕๑.๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๔

ภาพที่ ๑๒ แสดงประเภทเอกสารสิทธิ์ อำเภอบพพระ จังหวัดตาก

๒) องค์กรและสถาบันเกษตรกร

(๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

อำเภอบพพระ มีกลุ่มส่งเสริมอาชีพ ๕ กลุ่ม มีสมาชิก ๑๗๘ ราย กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๔๙ ราย กลุ่มยุวเกษตรกร ๕ กลุ่ม สมาชิก ๑๐๗ ราย และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ๑๖๘ กลุ่ม สมาชิก ๑,๑๗๖ ราย

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรอำเภอบพพระ จังหวัดตาก

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
รวมไทยพัฒนา	๑	๓๐	๑	๑๐	-	-	๓๙	๒๗๓	-	-	๒	๖๐
คีรีราษฎร์	๑	๕๐	-	-	๑	๒๐	๒๙	๒๐๓	-	-	๕	๑๓๐
วาเล่ย์	๑	๓๐	๑	๓๐	๒	๔๐	๑๗	๑๑๙	-	-	๑	๓๐
ช่องแคบ	๒	๖๘	๒	๒๐	๑	๒๐	๒๙	๒๐๓	-	-	๑	๓๐
พบบพระ	-	-	๓	๘๙	๑	๒๗	๕๔	๓๗๘	๑	๓๐	-	-
รวม	๕	๑๗๘	๗	๑๔๙	๕	๑๐๗	๑๖	๑๑๗๖	๑	๓๐	๙	๒๕๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบพพระ, ๒๕๖๔

๓) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

อำเภอพบพระ มีแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ๑ ศูนย์ และศพก. เครือข่าย ๑๗ ศูนย์ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน ๒ ศูนย์ ศูนย์จัดการดินและปุ๋ย ๒ ศูนย์ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ๕ ศูนย์ ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง ๓ ศูนย์ และศูนย์เรียนรู้ปศุสัตว์ ๑ ศูนย์

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ
						กษ.	ปศุ	ปฎิรูป	
รวมไทยพัฒนา	-	๒	-	-	๑	๑	-	-	-
คีรีราษฎร์	๑	๘	๑	๒	๑	-	-	-	-
วาเล่ย์	-	๒	๑	-	๑	๑	-	-	-
ช่องแคบ	-	๓	-	-	๑	-	๑	-	-
พบพระ	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๗	๒	๒	๕	๒	๑	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๕

(๑) อาสาสมัครเกษตร

อำเภอพบพระ มีอาสาสมัครเกษตร จำนวน ๑๖๙ ราย โดยมี อาสาสมัครปศุสัตว์ หมอดินอาสาและเกษตรหมู่บ้าน จำนวนมากที่สุดเท่าๆกัน อาสาสมัครละ ๕๕ ราย รองลงมาคือ ครูบัญชีอาสาและประมงอาสา จำนวนอาสาสมัครละ ๒ ราย ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอาสาสมัครเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ตารางที่ ๑๔ แสดงข้อมูลอาสาสมัครเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ตำบล	หน่วยงาน/อาสาสมัครเกษตร (ราย)				
	ครูบัญชีอาสา	ประมงอาสา	อาสาปศุสัตว์	หมอดินอาสา	เกษตรหมู่บ้าน
คีรีราษฎร์	๑	-	๑๓	๑๓	๑๓
รวมไทยพัฒนา	๑	-	๑๑	๑๑	๑๑
วาเล่ย์	-	๑	๗	๗	๗
พบพระ	-	๑	๙	๙	๙
ช่องแคบ	-	-	๑๕	๑๕	๑๕
รวม	๒	๒	๕๕	๕๕	๕๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖

(๒) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ชื่อ : ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร อำเภอพบพระ

ชื่อเกษตรกรต้นแบบ : นายวีรภัทร แซ่ลี

บ้านเลขที่ ๔๕/๑ ม.๑ ต.คีรีราษฎร์ อ.พบพระ จ.ตาก

สถานการณ์ของพื้นที่ : ดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การปลูกกะหล่ำปลีอุณหภูมิต่ำ (เฉลี่ย/สูงสุด/ต่ำสุด) สูงสุด ๓๘.๑ c ต่ำสุด ๔.๗ c ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๕๗ = ๑๒๔๒.๒ มิลลิเมตร/ปี จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ยต่อปี ๑๕๗ วันการคมนาคมขนส่งเดินทางได้สะดวกเกษตรกรมีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดโรคและแมลงค่อนข้างสูง และไม่ถูกต้อง ส่งผลให้มีสารเคมีตกค้างในพืช และไม่มีการรวมกลุ่มทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาขายผลผลิตไม่แน่นอน

แนวทางการพัฒนา : ๑. พัฒนาระบบการผลิตให้ปลอดภัย
๒. บริหารจัดการใช้ปัจจัยการผลิตร่วมกัน
๓. พัฒนาคุณภาพผลผลิตให้ปลอดภัย
๔. เชื่อมโยงตลาดและสร้างเครือข่าย

จุดเด่นของศูนย์เรียนรู้ : การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกะหล่ำปลี

หลักสูตรเรียนรู้ : ๑. วิชาเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตกะหล่ำปลี (เช่น ตรวจสอบสารตกค้าง, การตัดแต่ง เป็นต้น)
๒. วิชาการผลิตสารชีวภัณฑ์
๓. วิชาโรคและแมลงของกะหล่ำปลี
๔. วิชาปุ๋ยอินทรีย์/น้ำหมักชีวภาพ
๕. วิชาวิเคราะห์ดิน
๖. วิชาบัญชีครัวเรือน

หลักสูตรบังคับ

๑. วิชาเศรษฐกิจพอเพียง
๒. วิชาเกษตรทฤษฎีใหม่
๓. วิชาเกษตรผสมผสาน

หลักสูตรเสริม

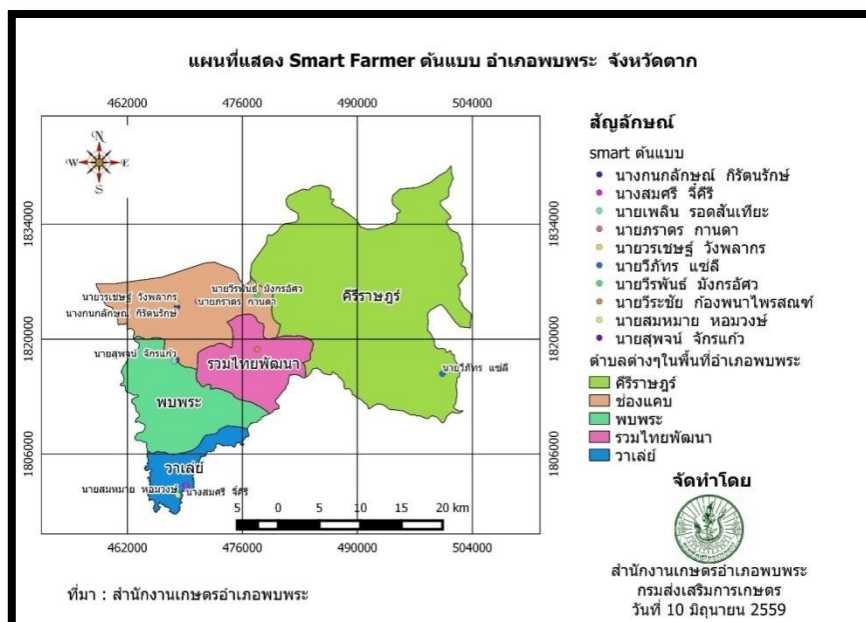
๑. วิชาการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า
๒. วิชาแผนธุรกิจ

ศูนย์เครือข่าย จำนวน ๑๗ ศูนย์

ตารางที่ ๑๕ ศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรอำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ชื่อศูนย์เครือข่าย	ประเภทศูนย์	ที่อยู่	ชื่อเกษตรกร/โทร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพืชผักและพืชไร่	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๘ ต.พบพระ	นางฉันทนา โทนคระโทก/ ๐๘๖๒๐๗๔๕๖๑
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกอโวคาโดอำเภอพบพระ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๕ ต.ช่องแคบ	นายวรเชษฐ์ ว่างพลากร/ ๐๘๑๙๕๐๕๕๗๔
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรก้าวหน้าพัฒนาบ้านชิบาโบ	ศูนย์เรียนรู้ด้านพืชไร่	๘ ต.คีรีราษฎร์	นายวีรพันธ์ มังกรอัสว/ ๐๘๖๒๐๓๖๒๘๙
ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลวาเลย์	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๓ ต.วาเลย์	นางสมศรี จีศิริ/ ๐๘๒๓๙๕๖๑๐๙
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน บ้านอุ่มเปี่ยม	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๑ ต.คีรีราษฎร์	นายวีรภัทร แซ่ลี/ ๐๘๙๒๕๒๕๓๕๐
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน บ้านวาเลย์เหนือ	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๓ ต.วาเลย์	นางสมศรี จีศิริ/ ๐๘๒๓๙๕๖๑๐๙
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน บ้านอุ่มเปี่ยม	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๑ ต.คีรีราษฎร์	นายวีรภัทร แซ่ลี/ ๐๘๙๒๕๒๕๓๕๐
ฟาร์มมณีนุช	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๑๑ ต.ช่องแคบ	นายศุภกร อินตาไช้/ ๐๙๘๑๓๑๖๙๙๕
ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.) คีรีราษฎร์	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๙ ต.คีรีราษฎร์	นายหิรัญ นิยมเสื่อ/ ๐๙๒๖๑๒๓๙๗๓
ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.) คีรีราษฎร์	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน (ศดปช.)	๙ ต.คีรีราษฎร์	นายอัศจรรย์ พงศ์พรสิริ/ ๐๙๖๘๑๓๐๑๙๗
ศูนย์เรียนรู้ไร่ชัยณรงค์ศึก	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๘ ต.พบพระ	นางนุติตรา สอนศรี/ ๐๙๒๔๑๘๑๔๔๔
ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่อโวคาโด บ้านร่มเกล้าสหมิตร	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕ ต.คีรีราษฎร์	นายอาทิตย์ ยอสี/ ๐๘๕๗๓๐๓๐๗๗
ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่อโวคาโด บ้านร่มเกล้าเจริญสุข	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๕ ต.คีรีราษฎร์	นายชิววัน ฉินเข้า/ ๐๖๕๗๐๕๒๑๓๒
ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่อโวคาโด ต.รวมไทยพัฒนา	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๐ ต.รวมไทยพัฒนา	นายวนาชัย รั้งสิบรรพต/ ๐๙๒๗๐๖๔๗๘
ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่อโวคาโด ต.ช่องแคบ	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๑๓ ต.ช่องแคบ	นายประดิษฐ์ ภูแฉ่มศรี/ ๐๘๑๑๘๑๖๐๒๓
ไร่ก้านันวีระชัย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๑ ต.รวมไทยพัฒนา	นายวีระชัย ก้องพนาไพร สนท/๐๘๑๐๓๘๐๕๙๙
บ้านไร่ภูตอย	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่/เกษตรผสมผสาน	๖ ต.ช่องแคบ	นางสาวสิรินาถ สุขเกิด/ ๐๘๐๐๓๐๐๙๐๒
ศูนย์เรียนรู้แปลงใหญ่อโวคาโด ต.คีรีราษฎร์	ศูนย์เรียนรู้ด้านไม้ผล	๙ ต.คีรีราษฎร์	นายชาติชัย แซ่ย่าง/ ๐๘๔๑๘๓๒๕๗๘

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๓ แสดงที่ตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร และเครือข่ายอำเภอพพระ จังหวัดตากที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพพระ, ๒๕๖๕

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ อำเภอพพระ

อำเภอพพระ มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๐ กลุ่ม ได้แก่

๑) แปลงใหญ่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ หมู่ ๒ ตำบลวาเลย์ อำเภอพพระ จังหวัดตาก เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย พื้นที่จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่

๒) แปลงใหญ่กล้วยหอม หมู่ ๓ ตำบลพพระ อำเภอพพระ จังหวัดตาก เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย พื้นที่จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่

๓) แปลงใหญ่ทุเรียน หมู่ ๓ ตำบลพพระ อำเภอพพระ จังหวัดตาก เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ รายพื้นที่จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่

๔) แปลงใหญ่อะโวคาโด บ้านร่มเกล้าสมมิตร หมู่ ๕ ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพพระ จังหวัดตาก เกษตรกรเป้าหมาย ๕๐ รายพื้นที่จำนวน ๕๐๐.๐๐ ไร่

๕) แปลงใหญ่อะโวคาโด บ้านร่มเกล้าเจริญสุข หมู่ ๑๓ ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพพระ จังหวัดตาก เกษตรกรเป้าหมาย ๕๐ รายพื้นที่จำนวน ๕๐๐.๐๐ ไร่

๖) แปลงใหญ่อะโวคาโด ตำบลคีรีราษฎร์อำเภอพพระ จังหวัดตาก หมู่ ๙ ตำบลคีรีราษฎร์ เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย

๗) แปลงใหญ่อะโวคาโด ตำบลรวมไทยพัฒนา อำเภอพพระ จังหวัดตาก หมู่ ๗ ตำบลรวมไทยพัฒนา อำเภอพพระ จังหวัดตาก เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย พื้นที่จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่

๘) แปลงใหญ่อะโวคาโด ตำบลชองแคบ อำเภอพพระ จังหวัดตาก หมู่ ๑๓ ตำบลชองแคบ เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย พื้นที่จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่

๙) แปลงใหญ่กะหล่ำปลี ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพพระ จังหวัดตาก หมู่ ๑ ตำบลคีรีราษฎร์ เกษตรกรเป้าหมาย ๓๐ ราย พื้นที่จำนวน ๓๐๐.๐๐ ไร่

๑๐) แปลงใหญ่พริก ตำบลคีรีราษฎร์ อำเภอพพระ จังหวัดตาก หมู่ ๑๓

ดินที่ ๓๕ ชุดดินที่ ๓๖ ชุดดินที่ ๓๘ ชุดดินที่ ๔๖ ชุดดินที่ ๔๗ ชุดดินที่ ๕๒ ชุดดินที่ ๕๕ ชุดดินที่ ๕๙ ชุดดินที่ ๖๒ และชุดดินที่ ๗

กลุ่มชุดดินที่ ๑๕ จำนวน ๒๑๘.๒๖ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินทรายแข็งลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำเร็วถึงค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

การใช้ประโยชน์ใช้ทำนา ในฤดูแล้งบริเวณใกล้แหล่งน้ำ ใช้ปลูกยาสูบ พืชผักต่างๆ หรือพืชไร่บางชนิด ถ้ามีการชลประทาน ใช้ทำนาได้ ๒ ครั้งในรอบปี

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒ จำนวน ๘๒๕.๕๓ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินทรายลึกมากเกิดจากตะกอนลำนํ้าที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหนา ปฏิกริยาดินเป็นกรด การระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์ใช้ทำนา หรือปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น มันสำปะหลัง อ้อยและปอ บางแห่งเป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ ๒๙ จำนวน ๒๕๓.๘๒ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินเหนียวลึกถึงลึกมากที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อละเอียด ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

การใช้ประโยชน์ใช้ปลูกพืชไร่ ไม้ผลต่างๆ มีส่วนน้อยที่ยังคงเป็นสภาพป่าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ ๓๑ จำนวน ๑๖๓๒๔๑.๖๖ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินทรายแข็งละเอียดหรือดินร่วนละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนแม่น้ำหรือตะกอนน้ำพารูปพัด ปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลาง การระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

การใช้ประโยชน์ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น ข้าวโพด อ้อย ฝ้าย ยาสูบ ถั่วต่างๆ และสับปะรด บางแห่งใช้ปลูกไม้ผลหรือเป็นที่อยู่อาศัย

กลุ่มชุดดินที่ ๓๓ จำนวน ๙๒๓๘.๐๑ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่นมันสำปะหลัง ข้าวโพด ข้าวฟ่าง อ้อย ปอ งา และถั่ว บางแห่งใช้ปลูกไม้ผล และไม้ยืนต้น

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ จำนวน ๑๓๖๙.๑๒ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกปานกลางที่เกิดจากการสลายตัวหรือพัดพาตะกอนเนื้อหยาบมาทับถมบนชั้นหินผุในช่วงความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นป่าเต็งรัง ป่าละเมาะและไม้พุ่ม พืชไร่ที่ปลูกได้แก่ ปอ ข้าวโพด ถั่วเขียว แตงโม แต่มักให้ผลผลิตต่ำ

กลุ่มชุดดินที่ ๓๖ จำนวน ๓๙๒๕๓.๑๗ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ มีปฏิกริยาดินเป็นกรดเล็กน้อยถึงปานกลางการระบายน้ำดีถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

การใช้ประโยชน์ใช้เป็นที่อยู่อาศัย ปลูกผัก และสวนไม้ผลและยาสูบ

กลุ่มชุดดินที่ ๓๘ จำนวน ๑๙๑๒.๗๙ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินร่วนหยาบลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดหรือเป็นกลาง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น มันสำปะหลัง อ้อย ปอ ข้าวโพด และถั่ว บางแห่งมีสภาพเป็นป่าละเมาะหรือทุ่งหญ้าธรรมชาติ

กลุ่มชุดดินที่ ๔๖ จำนวน ๓๗๘๓.๔๐ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินต้นถึงกอนหินหรือเศษหิน และอาจพบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๑๕๐ ซม. จากผิวดิน ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ป่าละเมาะ และทุ่งหญ้าธรรมชาติ บางแห่งใช้ปลูกพืชไร่หรือไม้โตเร็ว

กลุ่มชุดดินที่ ๔๗ จำนวน ๔๙๘๒.๖๘ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินต้นถึงชั้นหินพื้น ปฏิกริยาดินเป็นกรดถึงเป็นกลาง มีการระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

การใช้ประโยชน์เป็นป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรังหรือป่าละเมาะ บางแห่งใช้ทำไร่เลื่อนลอยหรือปลูกป่าทดแทน

กลุ่มชุดดินที่ ๕๒ จำนวน ๑๑๙๙๔.๖๒ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินต้นถึงชั้นมาร์ลหรือกอนปูน ปฏิกริยาดินเป็นด่าง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง

การใช้ประโยชน์ปลูกพืชไร่ เช่น ฝ้าย ข้าวโพด ถั่ว และ ไม้ผลบางชนิด เช่น มะม่วง มะพร้าว และน้อยหน่า ถ้าในกรณีที่พบชั้นปูนมาร์ลลึกกว่า ๒๕ ซม.

กลุ่มชุดดินที่ ๕๕ จำนวน ๓๖๗๒๘.๗๘ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินลึกปานกลางถึงชั้นหินพื้น เศษหิน กอนหินหรือลูกรัง ปฏิกริยาดินเป็นกลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

การใช้ประโยชน์ใช้ปลูกพืชไร่บางชนิด เช่น ข้าวโพด มันสำปะหลัง ถั่วฝักยาว บางแห่งเป็นป่าละเมาะ หญ้าเพ็กและไผ่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๙ จำนวน ๑๑๖๔.๙๖ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินร่วนหยาบหรือดินร่วนละเอียดที่เกิดจากดินตะกอนน้ำพาเชิงซ้อน ชั้นดินมีลักษณะเป็นชั้นสลับ เนื้อดินไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับตะกอนที่มาทับถม ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว

การใช้ประโยชน์กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากคุณสมบัติของดินไม่เหมาะสม

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ จำนวน ๓๐๗๖๗๑.๕๓ ไร่

ลักษณะเด่นพื้นที่ลาดชันเชิงซ้อนที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕ เปอร์เซ็นต์ พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาสำหรับการเกษตร

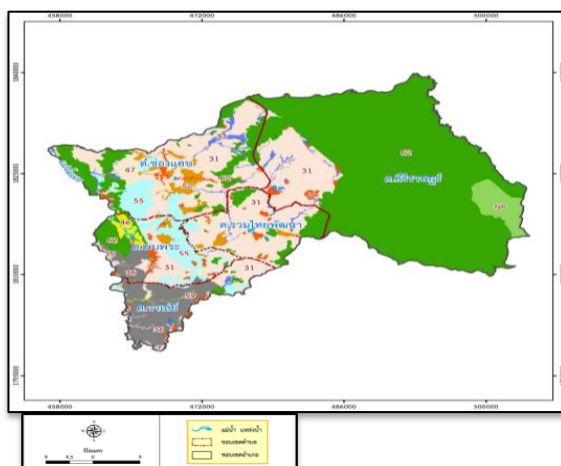
การใช้ประโยชน์กลุ่มดินนี้ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร เนื่องจากมีปัญหาหลายประการที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศน์ ควรสงวนไว้เป็นป่าตามธรรมชาติเพื่อรักษาแหล่งต้นน้ำลำธาร

กลุ่มชุดดินที่ ๗ จำนวน ๓๖๘๘.๘๓ ไร่

ลักษณะเด่นกลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกลางถึงเป็นด่าง

การระบายน้ำค่อนข้างเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

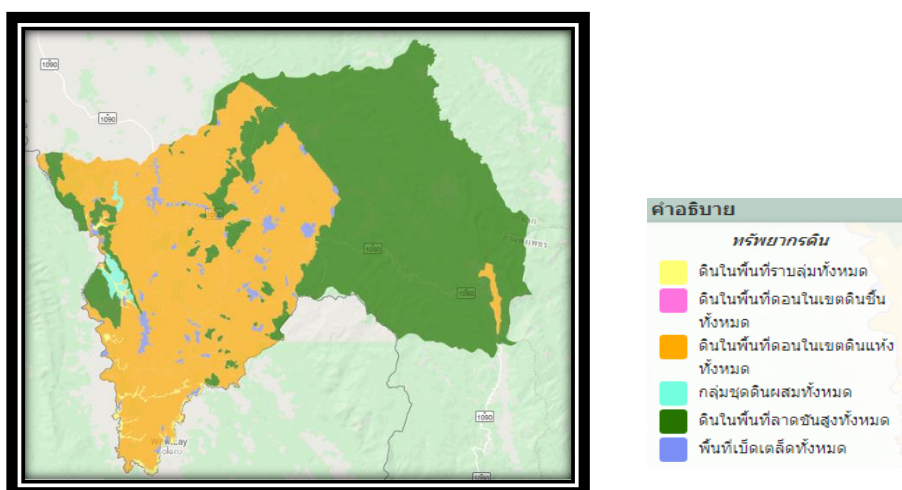
การใช้ประโยชน์ใช้ทำนา ถ้าหากมีการชลประทานและการจัดการที่ดี สามารถทำนาได้ ๒ ครั้ง ให้ผลผลิตค่อนข้างสูง ในช่วงฤดูแล้ง บริเวณที่มีแหล่งน้ำ ใช้ปลูกพืชล้มลุก พืชไร่ พืชผัก หรือยาสูบ

ภาพที่ ๑๔ แสดงพื้นที่ชุดดินอำเภอพบพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

ตารางที่ ๑๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอพบพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.,๒๕๖๑)

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ดินในพื้นที่ลาดชันสูง	๓๑๔,๒๓๘	๕๑.๑๔
ดินในพื้นที่ตอนในเขตดินแห้ง	๒๗๘,๔๔๒	๔๕.๓๒
พื้นที่เบ็ดเตล็ด	๑๒,๑๖๗	๑.๙๘
ดินในพื้นที่ราบลุ่ม	๕,๖๑๔	๐.๙๑
กลุ่มชุดดินผสม	๓,๘๙๔	๐.๖๓

ภาพที่ ๑๕ แสดงทรัพยากรดินอำเภอพบพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.,๒๕๖๑)

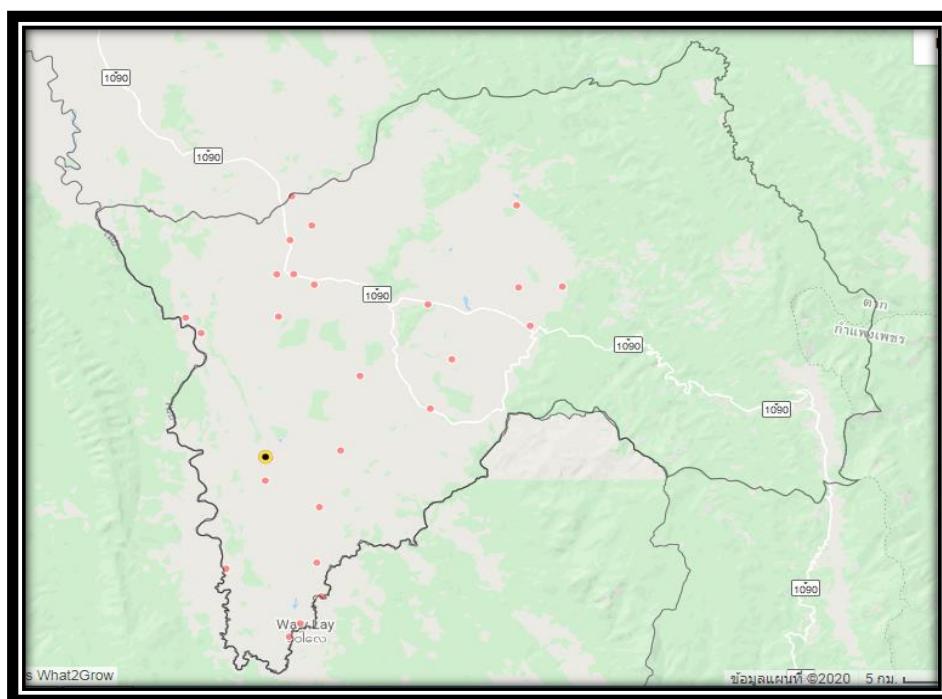
๒) ทรัพยากรดิน

อำเภอบพพระ เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ประมาณ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อบาดาลอำเภอบพพระ จังหวัดตาก รวมทั้งสิ้น ๓๔ บ่อ สามารถแยกราย

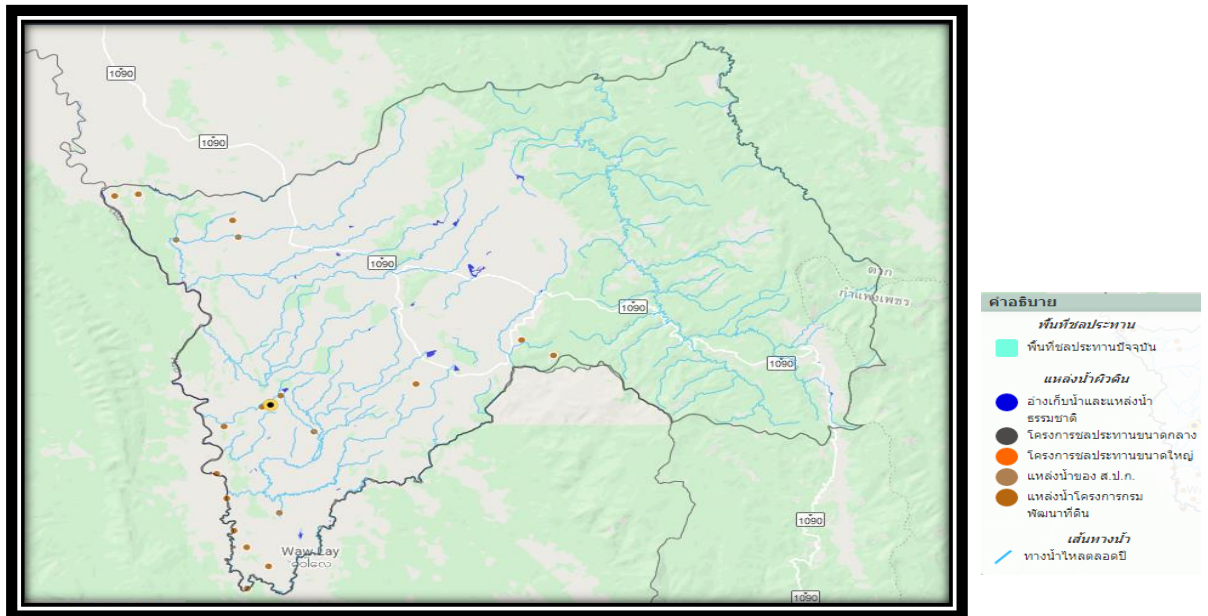
ตำบลได้ดังนี้

ตำบลคีรีราษฎร์	จำนวน ๖ บ่อ
ตำบลช่องแคบ	จำนวน ๑๑ บ่อ
ตำบลพพระ	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลรวมไทยพัฒนา	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลช่องแคบ	จำนวน ๔ บ่อ
ตำบลวาลีย์	จำนวน ๙ บ่อ

ภาพที่ ๑๖ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.,๒๕๖๑)

- แหล่งน้ำผิวดินได้แก่ อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติ ที่ได้รับการเติมจากฝน อำเภอบพพระ มีแหล่งน้ำผิวดินจากโครงการพัฒนาที่ดินรวมทั้งสิ้น ๒๐ ที่ใช้ในกิจกรรมทางการเกษตร

ภาพที่ ๑๗ แสดงทรัพยากรดินอำเภอบพพระ จังหวัดตาก (ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน,๒๕๖๒ กรมชลประทาน และ ส.ป.ก.

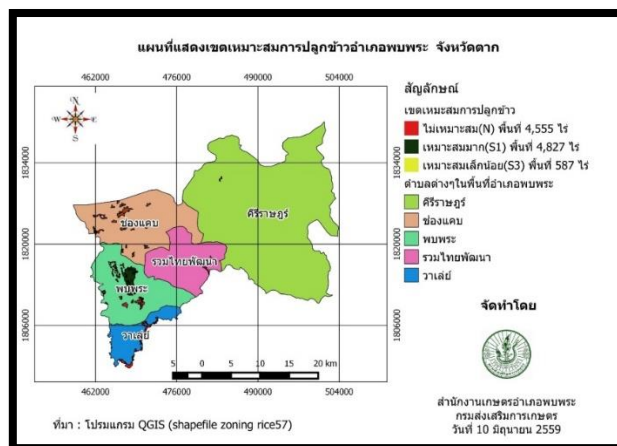
๑.๓ สินค้าเกษตรที่สำคัญ

ชนิดสินค้าข้าว

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

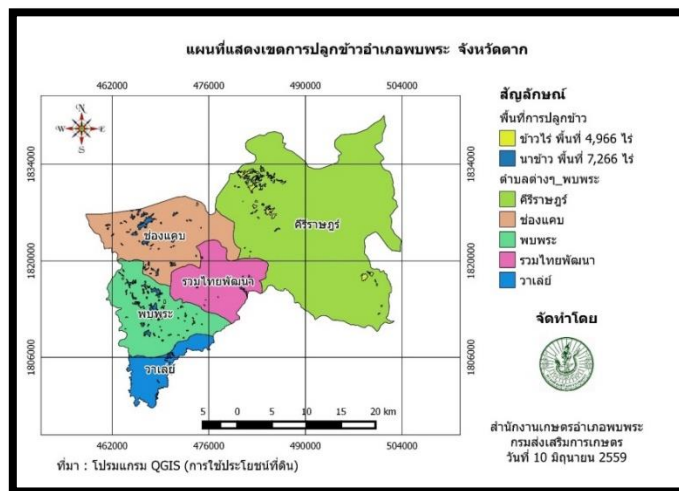
อำเภอบพพระ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๙,๙๖๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๔,๘๒๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๔๒ พื้นที่เหมาะปานกลาง (S๓) จำนวน ๕๘๗ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๘๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๔,๕๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๕.๗๐

ภาพที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวอำเภอบพพระ(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบพพระ, ๒๕๖๔)

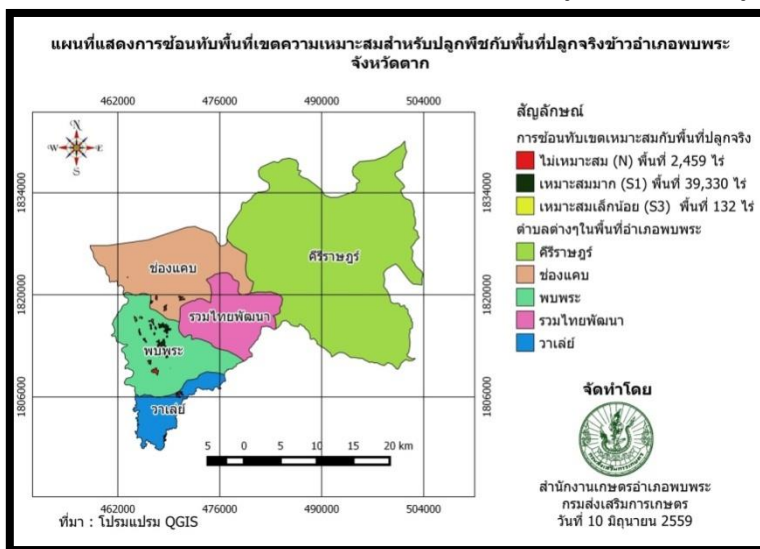
(๒) พื้นที่ปลูกข้าว

อำเภอพบพระจังหวัดตาก มีพื้นที่ข้าว จำนวน ๑๒,๒๓๒ ไร่ โดยปลูกมากที่สุดคือ ตำบล ศิริราชกูร์จำนวน ๔,๒๙๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลพบพระ จำนวน ๓,๙๓๕ ไร่ตำบลช่องแคบ จำนวน ๓,๐๕๑ ไร่ ตำบลรวมไทยพัฒนา จำนวน ๔๙๖ ไร่และตำบลวาเลย์จำนวน ๔๕๒ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอพบพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๔)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๒๐ แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าว อำเภอพบพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอพบพระ มีพื้นที่การปลูกข้าว จำนวน ๑๔,๙๐๕.๓๒ ไร่ ๑,๘๕๕ ครัวเรือนโดยมีพื้นที่ปลูกมากตำบลศิริราชกูร์ จำนวน ๖,๙๖๖.๐๖ ไร่ จำนวน ๙๔๖ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลพบพระ จำนวน ๒,๖๘๘.๙๐ ไร่ ๓๒๔ ครัวเรือน และตำบลช่องแคบ จำนวน ๒,๓๔๒.๑๘ ไร่ ๒๗๑ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๑ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ตารางที่ ๑๘ แสดงปริมาณการปลูกข้าว อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พบพระ	๓๒๔	๒,๖๘๘.๙๐	๒,๖๘๘.๙๐	๙๕๔๕๕๙.๕	๓๕๕.๐๐
ช่องแคบ	๒๗๑	๒,๓๔๒.๑๘	๒,๓๔๒.๑๘	๘๑๙๗๖๓	๓๕๐.๐๐
คีรีราษฎร์	๙๔๖	๖,๙๖๖.๐๖	๖,๙๖๖.๐๖	๒๕๐๗๗๘๑.๖	๓๖๐.๐๐
วาเล่ย์	๒๕๗	๒,๐๕๑.๔๗	๒,๐๕๑.๔๗	๗๑๘๐๑๔.๕	๓๕๐.๐๐
รวมไทยพัฒนา	๗๓	๔๓๗.๗๕	๔๓๗.๗๕	๑๖๖๓๔๕	๓๘๐.๐๐
รวม	๑,๖๗๕	๑๔,๙๐๕.๓๒	๑๔,๙๐๕.๓๒	๕๑๖๖๔๖๓.๖	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบพบพระ, ๒๕๖๕

- ๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต
 - ข้าว มีการปลูกทั้งข้าวนาและข้าวไร่ ใช้แรงงานในครัวเรือนในการเพาะปลูก
- ๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าวนาปี					←		△	→			▽	→

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

←.....→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๑ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอบพบพระจังหวัดตาก

๕) ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๑๙ แสดงต้นทุนการผลิต (ข้าวนา)

ต้นทุนการผลิตข้าวนา/ไร่			
ขั้นตอน	กิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)
การเตรียมแปลง	จ้างเหมาไถดิน	3	750
	เมล็ดพันธุ์	1	180
	จ้างเหมาหว่านและทำร่องน้ำ	1	100
	สารกำจัดวัชพืช	1	77
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	1	15
การปลูก และการดูแลรักษา	จ้างเหมาถอนกล้าและดำ	1	800
	สารควบคุมวัชพืช	1	100
	สารกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	2	120
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	4	240
	ปุ๋ย	2	740
	จ้างเหมาหว่านปุ๋ย	2	80
การเก็บเกี่ยว	จ้างเหมาแรงงานเก็บเกี่ยว	1	800
	ค่าสี	1	150
		รวม	4,152

ตารางที่ ๒๐ แสดงต้นทุนการผลิต (ข้าวไร่)

ต้นทุนการผลิตข้าวไร่/ไร่			
ขั้นตอน	กิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)
การเตรียมแปลง	สารกำจัดวัชพืช	1	77
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	1	15
การปลูก และการดูแลรักษา	จ้างเหมาหยอดเมล็ด	1	500
	สารควบคุมวัชพืช	1	100
	สารกำจัดโรคและแมลงศัตรูพืช	2	120
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	4	240
	ปุ๋ย	2	740
	จ้างเหมาหว่านปุ๋ย	2	80
การเก็บเกี่ยว	จ้างเหมาแรงงานเก็บเกี่ยว	1	800
	จ้างเหมารถขนส่งผลผลิต	1	150
		รวม	2,822

๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

- ไม่มีโรงสี และจุดรับซื้อในพื้นที่อำเภอพบพระ

ปริมาณการผลิต

- ข้าว พื้นที่ ๑๔,๙๐๕.๓๒ ปริมาณการผลิตเฉลี่ย ๓๕๙ กิโลกรัม/ไร่ รวม ๕,๓๕๑,๐๐๙.๘๘ กิโลกรัม/ปี

แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

- ผลิตเพื่อบริโภคในครัวเรือน และไม่มีแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูปในพื้นที่อำเภอพบพระ

๗) ข้อมูลด้านเกษตร/องค์กร

(๑) ครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืช

- ครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๑,๖๗๕ ครัวเรือน

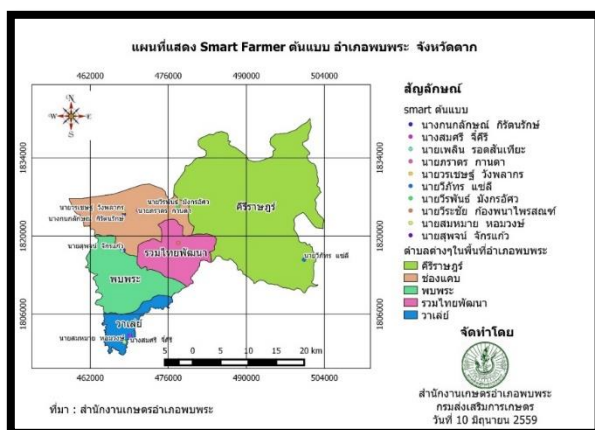
(๒) สภาพปัญหาและความต้องการ

- ปัจจัยการผลิตที่ค่อนข้างสูงชันเรื่อย ตลาดรับซื้อสินค้ามีน้อย ทำให้ราคาสินค้าการเกษตรถูก ราคาไม่แน่นอน
- พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
- เกิดการว่างงาน ไม่ได้ทำการเกษตรเนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำในช่วงฤดูแล้ง

(๓) องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

- เกษตรกรมีความชำนาญด้านการเพาะปลูก เนื่องจากทำการเกษตรมานาน และมี การปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีการผลิตแบบใหม่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ การส่งเสริมการเกษตรเพื่อนำไปปรับใช้ และศึกษาเรียนรู้จากสื่อทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค ยอมรับรับการส่งเสริมที่เห็นว่ามีความเป็นไปได้

(๔) Smart Farmer ต้นแบบ

ภาพที่ ๒๒ แสดง Smart Farmer ต้นแบบข้าว

ตารางที่ ๒๑ แสดง Smart Farmer ต้นแบบข้าว

ลำดับ	ชื่อ	ตำบล	x	y	ผลผลิต
๑.	นางสมศรี จีศิริ	วาเล่ย์	๔๖๙๑๐๗	๑๘๐๒๑๔๐	พืชผัก, ข้าวนาปี
๒.	นายวีระชัย ก้องพนาไพโรสถ์	รวมไทยพัฒนา	๔๗๗๗๘๘	๑๘๑๘๗๗๑	ข้าวไร่, มันสำปะหลัง
๓.	นายสมหมาย หอมวงษ์	วาเล่ย์	๔๖๘๑๔๑	๑๘๐๐๙๘๐	ไร่นาสวนผสม

(๕) องค์กร/สถาบันเกษตรกร

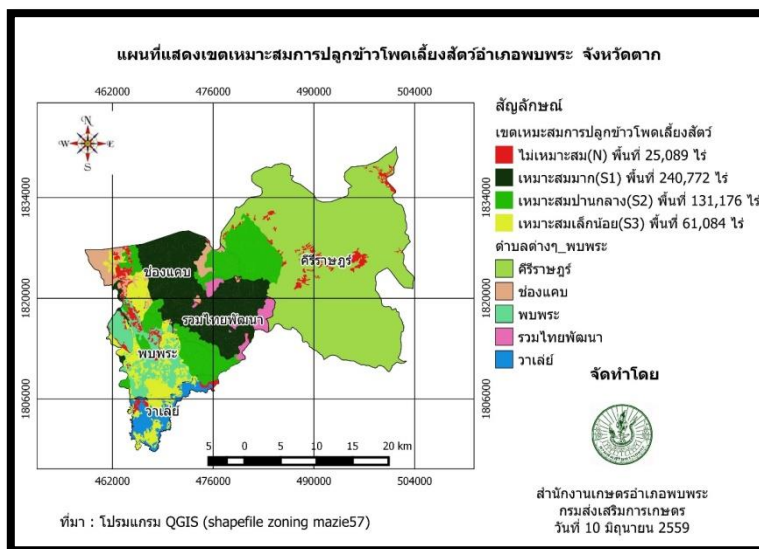
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพืชไร่ ข้าว ข้าวโพด พริก

ชนิดสินค้าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑)เขตความเหมาะสม

อำเภอพบพระ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๔๕๘,๐๙๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๔๐,๗๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๕๕ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑๓๑,๑๗๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๖๑,๐๘๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๕,๐๘๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๗

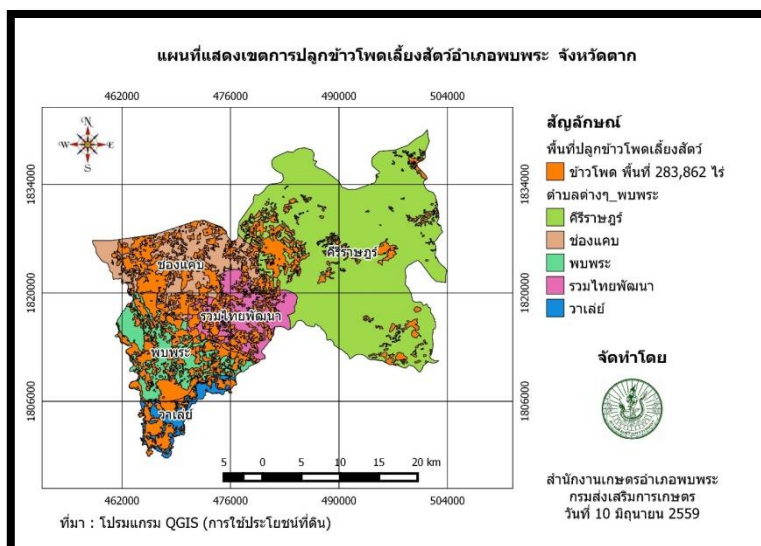

ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอพบพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๔)

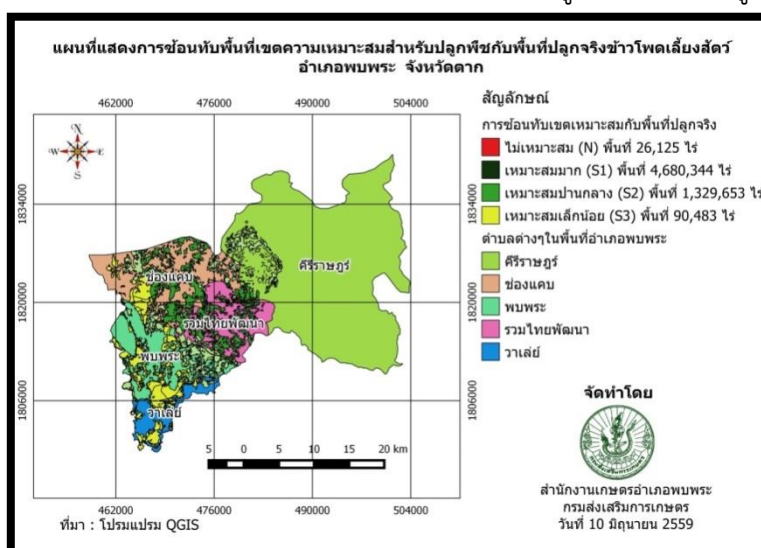
(๒) พื้นที่ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

อำเภอพบพระจังหวัดตาก มีพื้นที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์จำนวน ๒๘๓,๘๖๒ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลช่องแคบจำนวน ๑๐๘,๐๘๘ ไร่ รองลงมาคือตำบลพบพระ จำนวน ๖๑,๙๕๖ ไร่ ตำบลรวมไทยพัฒนา จำนวน ๔๕,๙๒๓ ไร่ ตำบลคีรีราษฎร์ จำนวน ๔๓,๘๘๙ ไร่และตำบลวาเล่ย์ จำนวน ๒๓,๙๙๖ ไร่ ตามลำดับ

ภาพที่ ๒๔ แผนที่แสดงพื้นที่ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ (พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอพนมพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนมพระ, ๒๕๖๔)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่ที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริง

ภาพที่ ๒๕ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอพนมพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพนมพระ, ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอพนมพระ มีพื้นที่การปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จำนวน ๕๕,๗๒๙.๗๔ ไร่ ๒,๙๓๒ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลช่องแคบ จำนวน ๒๐,๗๔๒.๔๘ ไร่ ๘๘๐ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลพนมพระ จำนวน ๑๐,๖๒๕.๐๔ ไร่ ๔๗๒ ครัวเรือน ตำบลวาเล่ย์ จำนวน ๙,๒๘๐.๔๖ ไร่ ๓๙๕ ครัวเรือน ตำบลคีรีราษฎร์ จำนวน ๘,๔๓๒.๓๘ ไร่ ๗๑๒ ครัวเรือน และตำบลรวมไทยพัฒนา จำนวน ๖,๖๔๙.๓๘ ไร่ ๕๒๙ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๒ แสดงปริมาณการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ อำเภอพนมพระ จังหวัดตาก

๕) ต้นทุนการผลิต
ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ต้นทุนการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์/ไร่			
ขั้นตอน	กิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)
การเตรียมแปลง	จ้างเหมาไถดิน	2	200
	สารกำจัดวัชพืช	1	77
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	1	15
การปลูก และการดูแลรักษา	เมล็ดพันธุ์	1	300
	สารควบคุมวัชพืช	1	100
	สารกำจัดศัตรูพืช	2	50
	สารกำจัดเชื้อราโรคพืช	2	50
	ปุ๋ย	2	1,280
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	5	750
การเก็บเกี่ยว	จ้างเหมาแรงงานเก็บเกี่ยว	1	300
	จ้างเหมารถขนส่งผลผลิต	1	3,000
		รวม	6,122

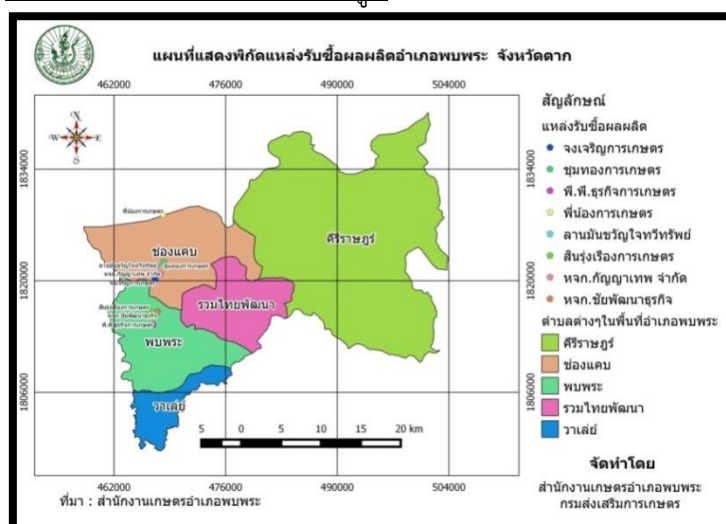
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

-ราคาข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ จะต่ำลงในช่วงที่มีผลผลิตออกมาก เพราะมากเกินไปความต้องการ
ของตลาด แต่สามารถผลิตและนำไปจำหน่ายได้ทั้งปี

ปริมาณการผลิต

- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ พื้นที่ ๕๕,๗๒๙.๗๔ ไร่ ปริมาณการผลิตเฉลี่ย ๑,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่
รวม ๕๕,๗๒๙.๗๔๐ กิโลกรัม/ปี

แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

ภาพที่ ๒๗ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูปข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ ๒๔ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูปข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ลำดับ	สถานที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	สินค้า	X	Y
1	ฟื.นอ.การเกษตร	ชองแคบ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, ถั่วเขียว	468159	1828284
2	ลานมันขวัญใจทวิทรัพย์	ชองแคบ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง	467345	1821920
3	ชุมทองการเกษตร	ชองแคบ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, ถั่วเขียว	468256	1822326
4	หจก.กัญญาเทพ จำกัด	ชองแคบ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, ถั่วเขียว, ถั่วลิสง	467794	1820870
5	จงเจริญการเกษตร	ชองแคบ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, ถั่วเขียว	467159	1820193
6	หจก.ชัยพัฒนาธุรกิจ	พบบพระ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	467431	1816098
7	สิ้นรุ่งเรืองการเกษตร	พบบพระ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	466413	1816232
8	ฟื.พี.ธุรกิจการเกษตร	พบบพระ	พบบพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	466898	1814478

๗) ข้อมูลด้านเกษตรกร/องค์กร

(๑) ครั้วเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืช

- ครั้วเรือนเกษตรกร จำนวน ๒,๙๓๒ ครั้วเรือน

(๒) สภาพปัญหาและความต้องการ

- ปัจจัยการผลิตที่ค่อนข้างสูงขึ้นเรื่อย ตลาดรับซื้อสินค้ามีน้อย ทำให้ราคาสินค้าเกษตรกรถูกราคาไม่แน่นอน

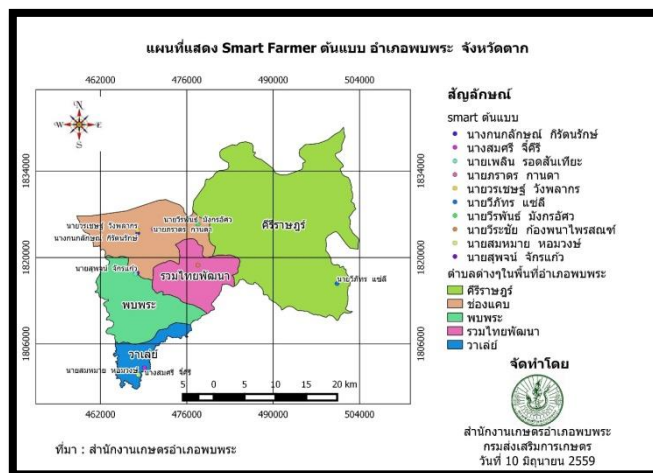
- พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
- เกิดการว่างงาน ไม่ได้ทำการเกษตรเนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- ไม่มีการรวมกลุ่ม ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง
- สภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์

(๓) องค์กรความรู้ทักษะความชำนาญ

- เกษตรกรมีความชำนาญด้านการเพาะปลูก เนื่องจากทำการเกษตรมานาน และมี

การปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีการผลิตแบบใหม่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้การส่งเสริมการเกษตรเพื่อนำไปปรับใช้ และศึกษาเรียนรู้จากสื่อทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค ยอมรับการส่งเสริมที่เห็นว่ามีความเป็นไปได้

(๔) Smart Farmer ต้นแบบ

ภาพที่ ๒๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ตารางที่ ๒๕ แสดง Smart Farmer ต้นแบบข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ลำดับ	ชื่อ	ตำบล	x	y	ผลผลิต
๑.	นายสุพจน์ จักรแก้ว	พพระ	๔๖๗๙๗๐	๑๘๑๗๔๙๘	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๒.	นายวีระชัย กิ่งพนาไพรสณฑ์	รวมไทยพัฒนา	๔๗๗๗๙๘	๑๘๑๘๗๗๑	ข้าวไร่, มันสำปะหลัง, ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๓.	นายเพ็ญ รอดสันเทียะ	พพระ	๔๖๗๖๘๒	๑๘๑๗๓๓๖	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์
๔.	นางกนกลักษณ์ กิรัตนรักษ์	ซอโอ	๔๖๘๐๓๘	๑๘๒๓๙๓๖	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

(๕) องค์กร/สถาบันเกษตรกร

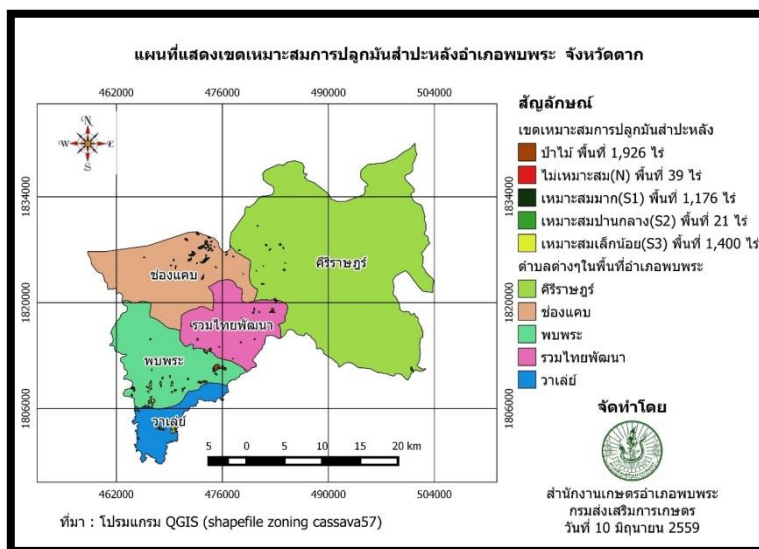
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มข้าวใหม่ - เหล้าข้าวโพด บ้านป่าคา
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านวาเลย์
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรปลูกข้าวโพดบ้านห้วยแล้ง
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเมล็ดพันธุ์ หมู่ ๑๐ หนองแค
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพืชไร่ ข้าว ข้าวโพด พริก
- วิสาหกิจชุมชนวิสาหกิจชุมชนปลูกพริกข้าวโพดบ้านรวมไทยพัฒนา ๗

ชนิดสินค้ามันสำปะหลัง

๑) พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

(๑) เขตความเหมาะสม

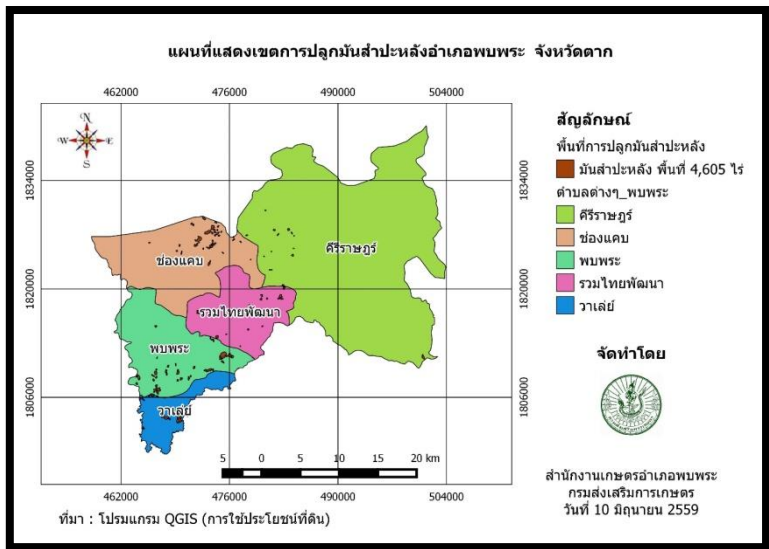
อำเภอพบพระ มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมันสำปะหลังจำนวน ๒,๖๓๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๑,๑๓๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๖๑ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๒๑ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๙ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๔๐๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๑๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๓๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๙

ภาพที่ ๒๙ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่มีศักยภาพ) สำหรับปลูกมันสำปะหลังอำเภอพบพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๔)

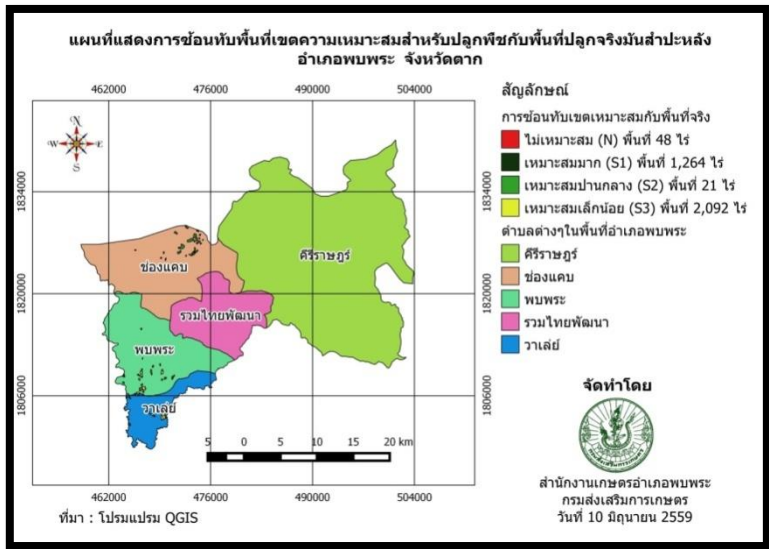
(๒) พื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง

อำเภอพบพระจังหวัดตาก มีพื้นที่มันสำปะหลังจำนวน ๔,๖๐๕ ไร่ โดยมีพื้นที่ปลูกมากที่สุดคือ ตำบลพบพระ จำนวน ๑,๘๐๒ ไร่ รองลงมาคือตำบลช่องแคบ จำนวน ๑,๒๖๔ ไร่ตำบลวาเล่ย์ จำนวน ๗๓๔ ไร่ตำบลรวมไทยพัฒนา จำนวน ๕๑๐ ไร่ และตำบลศิริราชบุรี จำนวน ๒๙๕ ไร่

ภาพที่ ๓๐ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง(พื้นที่ปลูกจริง) อำเภอพพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพพระ, ๒๕๖๔)

(๓) การซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมสำหรับปลูกพืชกับพื้นที่ปลูกจริงมันสำปะหลัง

ภาพที่ ๓๑ แผนที่แสดงการซ้อนทับพื้นที่เขตความเหมาะสมกับพื้นที่ปลูกจริงของมันสำปะหลัง อำเภอพพระ (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพพระ, ๒๕๖๔)

๒) ปริมาณการผลิต

อำเภอพพระ มีพื้นที่การปลูกมันสำปะหลัง จำนวน ๓๑,๗๑๐.๘๑ ไร่ ๒,๐๑๓ ครัวเรือน โดยมีพื้นที่ปลูกมากอยู่ที่ตำบลคีรีราษฎร์จำนวน ๑๒,๙๖๕.๘๕ ไร่ ๙๑๓ ครัวเรือน รองลงมาคือตำบลรวมไทยพัฒนา จำนวน ๖,๕๓๕.๒๑ ไร่ ๔๖๕ ครัวเรือนตำบลช่องแคบ จำนวน ๖,๔๔๓.๗๘ ไร่ ๓๑๔ ครัวเรือนตำบลวาเล่ย์ จำนวน ๒,๙๕๒.๐๖ ไร่ ๑๙๖ ครัวเรือน และตำบลพพระ จำนวน ๒,๘๑๓.๙๑ ไร่ ๑๖๖ ครัวเรือน ตามลำดับ

ตารางที่ ๒๖ แสดงปริมาณการปลูกมันสำปะหลัง อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

ตำบล	ครัวเรือน เกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
พบพระ	๑๖๖	๒,๘๑๓.๙๑	๒,๘๑๓.๙๑	๘,๔๔๑,๗๓๐	๓,๐๐๐
ช่องแคบ	๓๑๔	๖,๔๔๓.๗๘	๖,๔๔๓.๗๘	๑๙,๓๓๑,๓๔๐	๓,๐๐๐
คีรีราษฎร์	๙๑๓	๑๒,๙๖๕.๘๕	๑๒,๙๖๕.๘๕	๓๘,๘๙๗,๕๕๐	๓,๐๐๐
วาเล่ย์	๑๙๖	๒,๙๕๒.๐๖	๒,๙๕๒.๐๖	๘,๘๕๖,๑๘๐	๓,๐๐๐
รวมไทยพัฒนา	๕๖๕	๖,๕๓๕.๒๑	๖,๕๓๕.๒๑	๑๙,๖๐๕,๖๓๐	๓,๐๐๐
รวม	๒,๐๑๓	๓๑,๗๑๐.๘๑	๓๑,๗๑๐.๘๑	๙๕,๑๓๒,๔๓๐	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ, ๒๕๖๕

๓) สถานการณ์การใช้เทคโนโลยีการผลิต

- มันสำปะหลัง มีการใช้แรงงานในการเพาะปลูก และมีโรงงานรับซื้อผลผลิต

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
มันสำปะหลัง				△	→					←		
			▽		→					←		

สัญลักษณ์

ช่วงฤดูปลูก

ปลูกสูงสุด

←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว

▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๓๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกมันสำปะหลังในอำเภอพบพระจังหวัดตาก

๕) ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง

ต้นทุนการผลิตมันสำปะหลัง/ไร่			
ขั้นตอน	กิจกรรม	จำนวน (ครั้ง)	ค่าใช้จ่าย (บาท)
การเตรียมแปลง	จ้างเหมาไถดินพร้อมยกร่อง	1	400
	สารกำจัดวัชพืช	1	77
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	1	45
การปลูก และการดูแลรักษา	ท่อนพันธุ์	1	300
	จ้างเหมาแรงงานปลูก	1	450
	สารควบคุมวัชพืช	1	100
	สารกำจัดศัตรูพืช	2	110
	สารกำจัดเชื้อราโรคพืช	2	110
	ปุ๋ย	2	1,200
	จ้างเหมาแรงงานฉีดพ่นสาร	5	750
การเก็บเกี่ยว	จ้างเหมาแรงงานเก็บเกี่ยว	1	3,200
	จ้างเหมารถขนส่งผลผลิต	1	1,600
		รวม	8,342

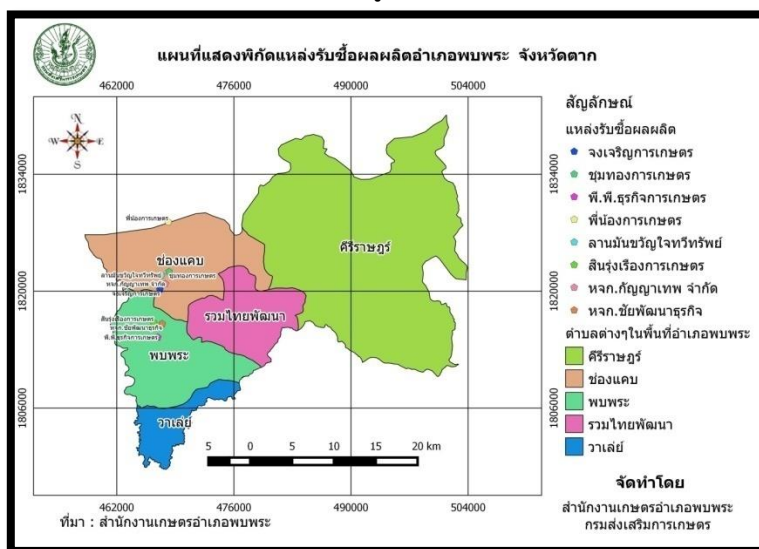
๖) สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

- ในพื้นที่อำเภอพบพระมีจุดรับซื้อ แต่ไม่มีโรงงานแปรรูปมันสำปะหลัง ปริมาณความต้องการของตลาดจึงขึ้นอยู่กับความต้องการของโรงงานแปรรูป

ปริมาณการผลิต

- มันสำปะหลัง พื้นที่ ๓๑,๗๑๐.๘๑ ไร่ ปริมาณการผลิตเฉลี่ย ๓,๐๐๐ กิโลกรัม/ไร่รวม ๙๕,๑๓๒,๔๓๐ กิโลกรัม/ปี

แหล่งรับซื้อผลผลิต/โรงงานแปรรูป

ภาพที่ ๓๓ แสดงแหล่งรับซื้อผลผลิตจริงมันสำปะหลัง

ตารางที่ ๒๘ แสดงแปลงแหล่งรับซื้อผลผลิตจริงมันสำปะหลัง

ลำดับ	สถานที่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด	สินค้า	X	Y
1	ลานมันขวัญใจวิฑูร์	ชองแคบ	พนมพระ	ตาก	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์, มันสำปะหลัง	467345	1821920

๗) ข้อมูลด้านเกษตร/องค์กร

(๑) คริวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพืช

- คริวเรือนเกษตรกร จำนวน ๒,๐๑๓ คริวเรือน

(๒) สภาพปัญหาและความต้องการ

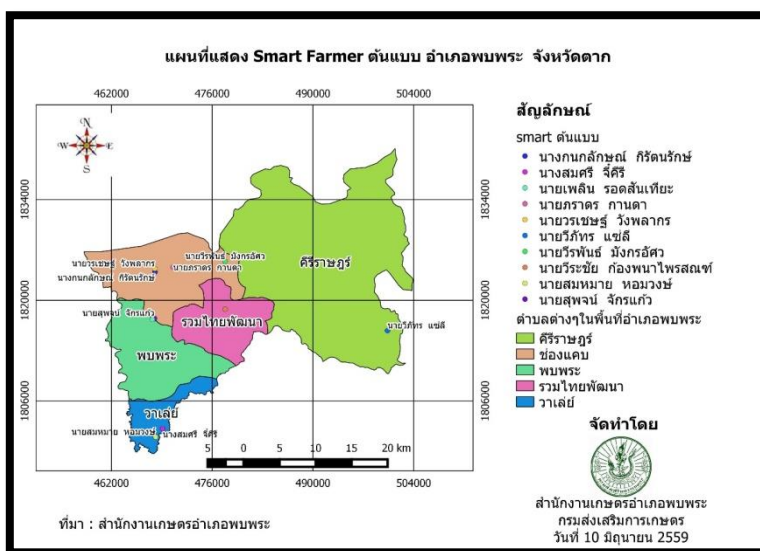
- ปัจจัยการผลิตที่ค่อนข้างสูงขึ้นเรื่อย ตลาดรับซื้อสินค้ามีน้อย ทำให้ราคาสินค้าเกษตรถูกราคาไม่แน่นอน

- พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดเป็นพื้นที่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
- เกิดการว่างงาน ไม่ได้ทำการเกษตรเนื่องจากขาดแคลนแหล่งน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- ไม่มีการรวมกลุ่ม ทำให้ไม่มีอำนาจในการต่อรอง
- สภาพดินขาดความอุดมสมบูรณ์

(๓) องค์กรความรู้ทักษะความชำนาญ

- เกษตรกรมีความชำนาญด้านการเพาะปลูก เนื่องจากทำการเกษตรมานาน และมีการปรับตัวให้ทันต่อเทคโนโลยีการผลิตแบบใหม่ เพื่อลดต้นทุนการผลิต ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้การส่งเสริมการเกษตรเพื่อนำไปปรับใช้ และศึกษาเรียนรู้จากสื่อทางโซเชียลเน็ตเวิร์ค ยอมรับการส่งเสริมที่เห็นว่าเป็นความเป็นไปได้

(๔) Smart Farmer ต้นแบบ

ภาพที่ ๓๔ แสดง Smart Farmer ต้นแบบมันสำปะหลัง

ตารางที่ ๒๙ แสดง Smart Farmer ต้นแบบมันสำปะหลัง

ลำดับ	ชื่อ	ตำบล	x	y	ผลผลิต
๑.	นายวีระชัย ก้องพนาไพรสณฑ์	รวมไทยพัฒนา	๔๗๗๗๙๘	๑๘๑๘๗๗๑	ข้าวไร่, มันสำปะหลัง

(๕) องค์กร/สถาบันเกษตรกร

- วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเกษตรกรปลูกพืชไร่ หมู่ ๑๐
- วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรแม่บ้านปลูกพืชไร่ หมู่ ๑๑
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรปลูกพืชไร่-พืชผัก กม.๘
- วิสาหกิจชุมชนการผลิต พืชไร่ ไม้ผล
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพืชไร่และไม้ดอก ต.ช่องแคบ
- วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชไร่ พืชผัก บ้านชอระตะ
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกพืชไร่และพืชผัก
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพืชไร่ ข้าว ข้าวโพด พริก
- วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชผักพืชไร่บ้านทรัพย์อนันต์
- วิสาหกิจชุมชนปลูกพืชไร่ พืชผัก บ้านรวมไทยพัฒนา ๗
- วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักและพืชไร่

๒ ประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ตารางที่ ๓๐ แสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชนที่ประสบ ปัญหา)	ความสำคัญ เร่งด่วน
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด ๑. ราคาผลผลิตต่ำ ๒. ต้นทุนการผลิต ๓. ขาดช่องทางตลาด	๑. ไม่สามารถกำหนดราคาได้ ๒. ต้นทุนการผลิตสูง ๓. มีช่องทางการจำหน่ายทางเดียว	๑. ส่งเสริมการปลูกพืชตามความต้องการของตลาด ๒. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสาน ๓. ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าแบบออนไลน์	ทุกตำบล	มากที่สุด
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ๑. ความรู้และเทคโนโลยี ๒. การรวมกลุ่ม ๓. แหล่งเงินทุน	๑. เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ๒. มีการทำการเกษตรแบบดั้งเดิม ๓. ขาดการรวมกลุ่มผลิตและจำหน่าย ๔. ไม่มีเงินทุนในการทำการเกษตร	๑. ส่งเสริมความรู้ด้านการผลิตและเทคโนโลยี เพื่อลดการใช้แรงงานและต้นทุนการผลิต ๒. การส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่ และวิสาหกิจชุมชนเพื่อรับการสนับสนุนจากหน่วยจากภาครัฐ		มาก
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์ ๑. การสร้างแบรนด์สินค้า ๒. บรรจุภัณฑ์	๑. สินค้ามีรูปแบบไม่แตกต่างจากแหล่งอื่น	๑. สร้างสินค้าให้แตกต่างจากท้องตลาด ได้แก่ - แปรรูปผลผลิต - สร้างสรรค์อัตลักษณ์ของผลผลิต - บรรจุภัณฑ์ต้องดึงดูดน่าสนใจหรือเป็นที่จดจำของผู้บริโภค		มาก

๓. การจัดทำ TOWS Matrix

ตารางที่ ๓๑ แสดงการวิเคราะห์ตาราง TOWS Matrix

<p>ภายใน</p> <p>ปัจจัย</p> <p>ปัจจัยในนอก</p>	<p>จุดแข็ง (S)</p> <p>๑. สภาพภูมิประเทศมีความเหมาะสม</p> <p>๒. ประชากรมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์และการทำเกษตร</p> <p>๓. มีเกษตรกรต้นแบบ</p>	<p>จุดอ่อน (W)</p> <p>๑. ขาดแคลนแหล่งน้ำ</p> <p>๒. มีพื้นที่เอกสารสิทธิ์น้อย</p> <p>๓. ขาดเงินทุน</p> <p>๔. ต้นทุนการผลิตสูง</p>
<p>โอกาส (O)</p> <p>๑. ผลิตพืชได้ทุกชนิด</p> <p>๒. มีหน่วยงานภาครัฐ และเอกชนสนับสนุน</p> <p>๓. เหมาะสมกับการทำการท่องเที่ยวเชิงเกษตร</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรุก (SO)</p> <p>๑. ส่งเสริมการผลิตให้ตรงต่อความต้องการของตลาด</p> <p>๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่</p> <p>๓. ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว</p>	<p>กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO)</p> <p>๑. อบรมให้ความรู้ด้านการรวมกลุ่ม เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน</p> <p>๒. อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุน</p> <p>๓. ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ในฤดูแล้ง และไม้ผลไม่ยืนต้น</p>
<p>ภัยคุกคาม (T)</p> <p>๑. มีการระบาดของโรคและแมลง</p> <p>๒. มีภัยธรรมชาติ</p> <p>๓. ปัจจัยการผลิตสูง</p> <p>๔. ราคาผลผลิตไม่แน่นอน</p>	<p>กลยุทธ์เชิงป้องกัน (ST)</p> <p>๑. อบรมให้ความรู้เรื่องโรคและแมลงก่อนฤดูการผลิต</p> <p>๒. ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยง</p>	<p>กลยุทธ์เชิงรับ (WT)</p> <p>๑. ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ด้านการประกันราคาผลผลิต</p> <p>๒. เน้นย้ำให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน</p> <p>๓. อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้ตนเองทดแทนการใช้สารเคมี</p>

กำหนดเป็นกลยุทธ์ ดังนี้

๑. กลยุทธ์เชิงรุก

- ๑.๑ ส่งเสริมการผลิตให้ตรงต่อความต้องการของตลาด (S๑+S๒+O๑+O๓)
- ๑.๒ ส่งเสริมการรวมกลุ่มในรูปแบบแปลงใหญ่ (S๒+S๓+O๑+O๒)
- ๑.๓ ส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว (S๑+S๒+O๑+O๒+O๓)

๒. กลยุทธ์เชิงแก้ไข

- ๒.๑ อบรมให้ความรู้ด้านการรวมกลุ่ม เพื่อเข้าถึงแหล่งเงินทุน (W๓+W๔+O๒)
- ๒.๒ อบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร ในการใช้สารชีวภัณฑ์ เพื่อลดต้นทุน (W๔+O๑+O๒)
- ๒.๓ ส่งเสริมการปลูกพืชใช้น้ำน้อย ในฤดูแล้ง และไม้ผลไม่ยืนต้น (W๑+W๒+O๑+O๒+O๓)

๓. กลยุทธ์เชิงป้องกัน

- ๓.๑ อบรมให้ความรู้เรื่องโรคและแมลงก่อนฤดูการผลิต (S๒+S๓+T๑+T๒)
- ๓.๒ ส่งเสริมการทำเกษตรแบบผสมผสานเพื่อลดความเสี่ยง

$$(S๑+S๒+S๓+T๑+T๒+T๓+T๔)$$

๔. กลยุทธ์เชิงรับ

๔.๑ ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการของภาครัฐ ด้านการประกันราคาผลผลิต

$$(W๓+W๔+T๓+T๔)$$

๔.๒ เน้นย้ำให้เกษตรกรเห็นถึงความสำคัญของการขึ้นทะเบียนเกษตรกรให้เป็นปัจจุบัน

$$(W๑+W๒+W๓+W๔+T๑+T๒+T๓+T๔)$$

๔.๓ อบรมถ่ายทอดความรู้เรื่อง การผลิตสารชีวภัณฑ์ใช้ตนเองทดแทนการใช้สารเคมี

$$(W๓+W๔+T๑+T๒+T๓)$$

บทที่ ๓ ทิศทาง/แนวทางการพัฒนา

๑. แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาการผลิตรายสินค้า (พืช/ปศุสัตว์/ประมง)

อะโวคาโด

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโด
๒. เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และส่งเสริมให้อะโวคาโดเป็นพืชอัตลักษณ์ของ

อำเภอพบพระ

๓. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การเพิ่มผลผลิตอะโวคาโด

โครงการที่ ๑ โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโด อำเภอพบพระ

๑.๒ พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

๑.๒.๑ Smart Farmer

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

เพื่อพัฒนากลุ่ม SF ให้มีความเข้มแข็ง และมีการสร้างเครือข่าย

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมภาพลักษณ์และพัฒนาศักยภาพบุคลากร

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๑.๒.๒ GAP

- เป้าหมาย/เป้าประสงค์

๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในด้านการพัฒนาระบบการผลิตและการตลาด

๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตรของตนเองได้ตรงตามความต้องการของตลาด

๓ เพื่อสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในระดับต่างๆ

๔ เพื่อเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรของเกษตรกร และพัฒนาสู่ตลาดสินค้าเกษตร Digital

- กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ การยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน

โครงการที่ ๑ โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับอำเภอ/ตำบล

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	งาน	งบม.	
พัฒนาการผลิต สินค้า	๑. โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตอะโว คาโด อำเภอพบ พระ	๑. เพื่อถ่ายทอด ความรู้การเพิ่ม ประสิทธิภาพการ ผลิตอะโวคาโด ๒. เพื่อประชา สัมพันธ์เผยแพร่ และส่งเสริมให้อะ โวคาโดเป็นพืชอัต ลักษณ์ของอำเภอ พบพระ ๓. เพื่อพัฒนา บรรจุภัณฑ์และ เพิ่มมูลค่าให้กับ สินค้าเกษตร	เกษตรกรใน พื้นที่อำเภอ พบพระ	เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก	๑.จัดอบรมถ่ายทอด ความรู้ ๒.การประชาสัมพันธ์และ เผยแพร่สินค้าคุณภาพดีสู่ ผู้บริโภค ๓.ติดตาม และประเมินผล ๔.สรุปผล	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	๑	๑๐๐,๐๐๐	นายสุ ระวิทย์ ปัญญา
	๒. โครงการ ฝึกอบรมอาชีพ การเพาะเห็ด นางฟ้าจากฟาง ข้าวเพื่อสร้าง สภาพแวดล้อม ที่น่าอยู่ในพื้นที่ อำเภอเขต เศรษฐกิจ	๑. เพื่อการบริหาร จัดการวัสดุเหลือ ใช้ (ฟางข้าว) จาก ภาคเกษตรกรรม มาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุด ไม่มีการเผาทำลาย แก้ไขปัญหามอก	เกษตรกรใน พื้นที่อำเภอ พบพระ	เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก)	๑.จัดอบรมถ่ายทอด ความรู้ ๒.ติดตาม และ ประเมินผล ๓.สรุปผล	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	๑	๒๐๐,๐๐๐	นายสุ ระวิทย์ ปัญญา

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
		คว้นและฝุ่น ละอองอย่างยั่งยืน ๒. เพื่อ การขับเคลื่อนเขต เศรษฐกิจพิเศษใน พื้นที่ให้เกิดขึ้น อย่างเป็นรูปธรรม ๓. เพื่อเป็นการ ส่งเสริมการค้า ชายแดน และ ส่งเสริม ความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ๔. เพื่อสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพ ชีวิตให้กับ ประชาชน														
๓.โครงการ ส่งเสริมและ พัฒนาระบบ การผลิตสินค้า เกษตรปลอดภัย และได้ มาตรฐาน	๑.เพื่อพัฒนา ศักยภาพเกษตรกร ในด้านการพัฒนา ระบบการผลิต สินค้าเกษตร ปลอดภัยให้ได้ มาตรฐาน	เกษตรกรผู้ ปลูกพืช เศรษฐกิจ สำคัญของ อำเภอพบ พระ และมี ความสนใจ	เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก)	๑.จัดทำข้อมูลพื้นฐาน เกษตรกรรายแปลง ๒. จั ด อ บ ร ม เ ช ঁ ঙ ปฏิบัติ การหลักสู ตร “การจัดการคุณภาพการ ปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี สำหรับพืช(GAP)”	๑	๘๘,๖๐๐	๑	๘๘,๖๐๐	๑	๘๘,๖๐๐	๑	๘๘,๖๐๐	๑	๘๘,๖๐๐	นางสาว อารีย์ เล่าชิน คุปต์	

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
		๒. เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดตากให้ได้มาตรฐานที่ตรงตามความต้องการของตลาด	เข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพในด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน ๕ ตำบล ตำบลละ ๑๕ ราย รวม ๗๕ ราย		๓. การตรวจประเมินการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP) ๔. การประเมินผลติดตามการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกโครงการ											
๔. โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer	๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในด้านการพัฒนาระบบการผลิตและการตลาด ๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในด้านการบริหาร	เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ	เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ (จังหวัดตาก)	๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ๒. ศึกษาดูงานเกษตรกรต้นแบบ ๓. ติดตาม และประเมินผล	๑	๔๗,๐๐๐	๑	๔๗,๐๐๐	๑	๔๗,๐๐๐	๑	๔๗,๐๐๐	๑	๔๗,๐๐๐	นางสาวอารีย์ เล่าชินคุปต์	

ประเภท/ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ (ระบุหมู่บ้าน/ตำบล เป้าหมาย)	วิธีดำเนินงาน	ปริมาณงาน/งบประมาณ										ผู้รับผิดชอบ
						ปี ๒๕๖๖		ปี ๒๕๖๗		ปี ๒๕๖๘		ปี ๒๕๖๙		ปี ๒๕๗๐		
						งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	งาน	งปม.	
		จัดการสินค้า เกษตรกรของตนเอง ได้ตรงตามความ ต้องการของตลาด ๓ เพื่อ สร้างเครือข่าย และเชื่อมโยงการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ของเกษตรกรใน ระดับต่างๆ ๔ เพื่อ เชื่อมโยงการตลาด สินค้าเกษตรกรของ เกษตรกร และ พัฒนาสู่ตลาด สินค้าเกษตร Digital														
๕.โครงการ ส่งเสริมการ หยุดเผาในพื้นที่ การเกษตร	ส่งเสริมการมีส่วน ร่วมของชุมชน เกษตรกรเพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา การเผาในพื้นที่ การเกษตร	๑. กลุ่ม เกษตรกรไทย กลบทั้งหมด ๕๐ ราย จำนวน ๔๕๐ ไร่ ๒. กลุ่ม เกษตรกรลด	เกษตรกรในพื้นที่ อำเภอพบพระ จังหวัดตาก)	๑. จัดอบรมถ่ายทอด ความรู้ ๒. โดกลบทดแทนการเผา ในพื้นที่การเกษตร ๓. ติดตาม และ ประเมินผล	๑	๑๖๑,๖๐๐	๑	๑๖๑,๖๐๐	๑	๑๖๑,๖๐๐	๑	๑๖๑,๖๐๐	๑	๑๖๑,๖๐๐	นางสาว เพ็ญ พรรณ โรจน ประกาย ยนต์	

ภาคผนวก

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโด อำเภอพบพระ

๑. หลักการและเหตุผล

“อะโวคาโด” เป็นไม้ผลที่กำลังได้รับความนิยมในกลุ่มผู้รักสุขภาพและความงาม เนื้ออะโวคาโดอุดมไปด้วยใยอาหาร สารต้านอนุมูลอิสระ กรดไขมันไม่อิ่มตัว และวิตามินต่างๆ ที่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ช่วยดูดซึมสารอาหาร ช่วยลดน้ำหนัก ช่วยลดการเกิดริ้วรอยแห่งวัย ลดความเสี่ยงของการเกิดโรคมะเร็ง ลดโอกาสเสี่ยงของโรคเส้นเลือดหัวใจตีบและโรคหัวใจวาย ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด บำรุงผิวพรรณและเส้นผม บำรุงสายตา และยังมีประโยชน์อีกมากมายนานัปการ

อำเภอพบพระ มีพื้นที่อุดมสมบูรณ์มาก การเกษตรทั้งพืชไร่ พืชผัก ผลไม้ และไม้ยืนต้น ด้วยความเป็นพื้นที่สูง มีฝนตกชุก เนื่องจากได้รับอิทธิพลมรสุมจากอ่าวมะตะมะของเมียนมาร์ สภาพอากาศทั่วไปหนาวเย็นและมีความชุ่มชื้น ได้รับการขนานนามให้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมชั้นดีของประเทศ มีผลผลิตส่งขายทั้งในและนอกประเทศ จนเป็นดินแดน “พืชผลเกษตรมหัศจรรย์” และการปลูกไม้ผลในพื้นที่อำเภอกำลังได้รับความนิยม ซึ่งได้แก่ อะโวคาโด กัลยาร ทุเรียน อำเภอพบพระ จังหวัดตาก มีเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนปลูกอะโวคาโดกับสำนักงานเกษตรอำเภอพบพระ จำนวน ๖๐๗ ราย พื้นที่ ๕,๘๐๕ ไร่

ปัจจุบันผลผลิตอะโวคาโดของอำเภอพบพระ จะมีแม่ค้าในท้องถิ่นเข้ามารับซื้อถึงหน้าสวน และบางส่วนขายบนตลาดออนไลน์ ค้นพบปัญหาคือ ๑.เกษตรกรขาดความรู้ด้านการดูแลรักษา ๒.เกษตรกรยังไม่มี ความชำนาญในการจัดการผลผลิตหลังการเก็บเกี่ยวเพื่อส่งต่อแม่ค้าทำให้ผลผลิตเสียหายระหว่างการขนส่ง ๓. เกษตรกรขาดความชำนาญในการคัดเลือกผลแก่

โดยอำเภอพบพระ ได้เล็งเห็นความสำคัญของส่งเสริมและพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโด โดยการให้ความรู้และการนำหลักเกษตรสมัยใหม่ร่วมกับการเชื่อมโยงตลาด เพื่อให้อะโวคาโดของอำเภอพบพระ เป็นอะโวคาโดที่มีขนาดมาตรฐาน ผลผลิตได้คุณภาพปราศจากเชื้อราหรือโรคที่จะเข้าสู่ผลก่อนจะถึงมือผู้บริโภค และเป็นการสร้างอาชีพที่มั่นคง รวมถึงเป็นจุดรวบรวมผลผลิตของอำเภอพบพระ ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อถ่ายทอดความรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโด
๒. เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ และส่งเสริมให้อะโวคาโดเป็นพืชอัตลักษณ์ของอำเภอพบพระ
๓. เพื่อพัฒนาบรรจุภัณฑ์และเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร

๓. เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

๖.กิจกรรม

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ							
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๖		ม.ค. - มี.ค. ๖๗		เม.ย. - มิ.ย. ๖๗		ก.ค. - ก.ย. ๖๗	
๑.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้	←	→						
๒.การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าคุณภาพดีสู่ผู้บริโภค			←	→	←	→		
๓.ติดตาม และประเมินผล							←	→
๔.สรุปผล							←	→

๗.วิธีการดำเนินงาน

- ๑.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้
- ๒.การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สินค้าคุณภาพดีสู่ผู้บริโภค
- ๓.ติดตาม และประเมินผล
- ๔.สรุปผล

๘.งบประมาณ

วงเงินของโครงการ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรผู้ร่วมอบรมร้อยละ ๖๐ มีความรู้ความเข้าใจการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตอะโวคาโด และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
๒. อะโวคาโดของอำเภอพบพระได้ประชาสัมพันธ์เผยแพร่ให้เป็นพืชอัตลักษณ์ และเป็นที่ต้องการตลาด
๓. บรรจุภัณฑ์ดึงดูดความสนใจของผู้บริโภค และป้องกันความเสียหายของสินค้าระหว่างการขนส่งไปถึงผู้บริโภค

โครงการฝึกอบรมอาชีพการเพาะเห็ดนางฟ้าจากฟางข้าวเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่น่ายุในพื้นที่อำเภอ เขตเศรษฐกิจ

๑. หลักการและเหตุผล

ในพื้นที่อำเภอบพพระ มีการปลูกข้าวนาปี และข้าวไร่ จำนวนมาก ปัญหาที่พบหลังฤดูเก็บเกี่ยว คือ "ฟางข้าว" จำนวนมหาศาล ฟางข้าวที่ได้หลังจากปลูกข้าวขึ้นเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีการจัดการที่ดี และเหมาะสมเท่าที่ควร และเลือกใช้วิธี "เผาทำลาย" ซึ่งนับเป็นการสร้างมลภาวะทางอากาศอย่างมาก เป็นส่วนหนึ่ง ที่ส่งผลกระทบต่อให้เกิดภาวะโลกร้อนจากภาคเกษตรกรรมอีกด้วย

เนื่องจากเกษตรกรมีเวลาในระยะเวลาสั้นในการเตรียมการเพาะปลูกในรอบต่อไป จึงนิยมใช้วิธี "เผาฟางข้าว" แทนการไถกลบซึ่งเป็นวิธีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หากแต่การไถกลบนั้นต้องใช้เวลาในการย่อยสลาย และการย่อยสลายของฟางข้าวที่ไม่สมบูรณ์ จะส่งผลให้ข้าวที่ปลูกใหม่จะไม่ค่อยงอก และเจริญเติบโตไม่ดี และตายในที่สุด ส่งผลต่อผลผลิตที่จะเก็บเกี่ยวได้ ผลกระทบที่จะเกิดจากการเผาฟางตอซังและเศษวัสดุทางการเกษตรทำให้พื้นที่เพาะปลูกเสื่อมโทรม เหมผลาญ อินทรีย์วัตถุและธาตุอาหารในดิน ทำลายโครงสร้างดินที่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกพืช

ลงอย่างต่อเนื่องทุกปี ก่อให้เกิดเขม่าควัน แก๊สพิษ ส่งผลเสียต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม และส่งผลให้เกิดการเสียมลพิษธรรมชาติ อากาศร้อน ขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว เพื่อการแก้ไขปัญหาย่างยั่งยืน จึงจัดทำโครงการฝึกอบรมอาชีพการเพาะเห็ดนางฟ้าจากฟางข้าว ขึ้น จุดประสงค์หลัก คือ การบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้จากภาคเกษตรกรรม มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่มีการเผาทำลาย แก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละออง และเพื่อการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและเกิดผลประโยชน์ในพื้นที่ทางเศรษฐกิจให้มากที่สุดต่อไป

เห็ดจัดเป็นพืชผักที่สำคัญทางเศรษฐกิจ ได้รับความนิยมในการบริโภคสูง เนื่องจากเป็นแหล่งโปรตีนที่มีแคลอรีต่ำ สารอาหารต่างๆในเห็ดมีประโยชน์ช่วยต้านสารอนุมูลอิสระ เป็นต้น โครงการฝึกอบรมอาชีพการเพาะเห็ดนางฟ้าจากฟางข้าว เป็นการนำความรู้เทคโนโลยีการเพาะเห็ด ถ่ายทอดให้ประชาชนในพื้นที่ ทุกกลุ่มเป้าหมาย อาทิ เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน กลุ่มสตรี กลุ่มผู้ด้อยโอกาส กลุ่มเปราะบาง และผู้สูงอายุ ให้ได้รับความรู้ ความเข้าใจ ทักษะการเพาะเห็ด เพื่อสามารถนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้ ทั้งเป็นรายได้หลัก หรือรายได้เสริม เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต

สำหรับการขับเคลื่อนสำหรับการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ จากโครงการฝึกอบรมอาชีพการเพาะเห็ดนางฟ้าจากฟางข้าว อำเภอบพพระเป็นหนึ่งในระเบียบเศรษฐกิจตะวันตกที่มีเขตแดนติดต่อกับประเทศเมียนมา ผลผลิตเห็ดที่ได้นอกจากจำหน่ายในประเทศแล้ว สามารถเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้เป็นสินค้าที่สร้างรายได้ให้กับประเทศ จากการเปิดประเทศเข้าสู่ระบบการค้าเสรี ตามโครงสร้างของเขตเศรษฐกิจพิเศษ เป็นการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอีกทางหนึ่ง อีกทั้งโรงเพาะเห็ด สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ และท่องเที่ยว เชิงเกษตร ส่งผลให้เป็นการกระจายรายได้ และความเจริญไปยังพื้นที่ต่างๆ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยี

๒.วัตถุประสงค์

๑. เพื่อการบริหารจัดการวัสดุเหลือใช้ (ฟางข้าว) จากภาคเกษตรกรรม มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่มีการเผาทำลาย แก้ไขปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองอย่างยั่งยืน
๒. เพื่อการขับเคลื่อนเขตเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม
๓. เพื่อเป็นการส่งเสริมการค้าชายแดน และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
๔. เพื่อสร้างอาชีพ และสร้างรายได้ ยกระดับคุณภาพชีวิตให้กับประชาชน

๓.เป้าหมาย

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ

๔.ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๒๕๖๗

๕.พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

๖.กิจกรรม

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ							
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๖		ม.ค. - มี.ค. ๖๗		เม.ย. - มิ.ย. ๖๗		ก.ค. - ก.ย. ๖๗	
๑.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้	←	→						
๒.ติดตาม และประเมินผล							←	→
๓.สรุปผล							←	→

๗.วิธีการดำเนินงาน

- ๑.จัดอบรมถ่ายทอดความรู้
- ๒.ติดตาม และประเมินผล
- ๓.สรุปผล

๘.งบประมาณ

วงเงินของโครงการ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ร้อยละ ๑๐๐ ไม่มีการเผาวัสดุเหลือใช้ (ฟางข้าว) จากภาคเกษตรกรรม
๒. ร้อยละ ๘๐ ที่ผ่านการฝึกอบรมมีอาชีพ ที่สามารถสร้างรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

โครงการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ประเทศเพื่อสร้างฐานเศรษฐกิจที่มั่นคงยั่งยืนโดยการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศเพื่อให้หลุดพ้นจากประเทศรายได้ปานกลาง (Growth & Competitiveness) กลยุทธ์ปรับโครงสร้างเศรษฐกิจด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าเกษตรและสร้างความมั่นคงทางอาหาร ยุทธศาสตร์การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของสินค้าบริการการค้าและการลงทุน ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืนโดยยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอาหารเข้าสู่ระบบมาตรฐาน วิสัยทัศน์กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีประชาชนมีอาหารบริโภคที่ปลอดภัยและต้องสร้างรายได้ให้กับแผ่นดิน” และได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านการผลิตที่มีประสิทธิภาพ และเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และกำหนดเป้าหมายการพัฒนาเพื่อวางตำแหน่งประเทศไทย ให้เป็นศูนย์กลางในการผลิตสินค้าเกษตรและอาหาร ที่มีคุณภาพและปลอดภัยเพื่อเลี้ยงประชากรโลกในลักษณะครัวของโลก โดยใช้รูปแบบการควบคุมผลผลิตจากไร่นาสู่การบริโภค นอกจากนี้รัฐบาลยังได้มีนโยบายด้านเกษตรเพื่อประชาชนตอบสนองความต้องการพื้นฐานของประชาชนต้องมีอาหารเพียงพอสำหรับประชาชนทั่วไป อาหารที่ผลิตต้องปลอดภัยและได้มาตรฐาน ปลอดภัยจากสารปนเปื้อนมีคุณค่าทางโภชนาการและเป็นพื้นฐานในการผลิตเพื่อการส่งออก ยุทธศาสตร์กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ : ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเกษตรกร พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง : มุ่งเน้นส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาดให้กับสินค้าเกษตร ยุทธศาสตร์สภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ : ยุทธศาสตร์ที่ ๔ สนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาสินค้าของเกษตรกรสู่เกษตรกรอุตสาหกรรม การใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตรแปรรูปขั้นต้น และ SME เกษตร การพัฒนาเกษตรกร พัฒนาการผลิตสินค้าเกษตร และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง : มุ่งเน้นส่งเสริมการผลิตและการจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ลดต้นทุนการผลิต พัฒนาคุณภาพผลผลิต สร้างมูลค่าเพิ่ม และเชื่อมโยงการตลาดให้กับสินค้าเกษตร ยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ : ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาเกษตรมูลค่าเพิ่มสู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดตาก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาผลิตภาพทางการเกษตร กลยุทธ์ส่งเสริมการทำเกษตรปลอดภัย เกษตรผสมผสานอย่างยั่งยืน

ผลิตผลด้านเกษตรกรรม ของเกษตรกรไทยเป็นสินค้าส่งออกหลักที่สร้างรายได้ให้กับประเทศมาโดยตลอดทั้งนี้ หากเปรียบเทียบกับปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรทั้งพืชผักและผลไม้ที่มีมาก กลับพบว่ามี ความสูญเสียของผลผลิตเกิดขึ้น รวมทั้งมีต้นทุนการผลิตที่สูง ขาดการพัฒนากระบวนการผลิต เทคโนโลยี/ นวัตกรรม การตลาด การขนส่ง ตลอดจนบรรจุกฎเกณฑ์และความปลอดภัยของสินค้าเกษตรแต่ละชนิด หากมีการพัฒนาปรับระบบการผลิตสินค้าเกษตรจะช่วยสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรแบบยั่งยืน ดังนั้น จึงมีความ เร่งด่วนมากในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และได้มาตรฐาน เพื่อเป็นการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรในพื้นที่ เพื่อเป็นการพัฒนาและปรับระบบการผลิตสินค้าเกษตรและการสร้าง มูลค่าเพิ่มของสินค้าให้ผู้บริโภคมีความสนใจและมั่นใจตัวสินค้าเกษตรซึ่งปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีความ เจริญก้าวหน้าและปรับเปลี่ยนอยู่ตลอดเวลาและมีการแข่งขันสูง

๒.วัตถุประสงค์

- ๑.) เพื่อพัฒนาศักยภาพเกษตรกรในด้านการพัฒนาระบบการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยให้ได้มาตรฐาน
- ๒) เพื่อส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัดตากให้ได้มาตรฐานที่ตรงตามความต้องการของตลาด

๓.เป้าหมาย

เกษตรกรผู้ปลูกพืชเศรษฐกิจสำคัญของอำเภอพบพระ และมีความสนใจเข้าสู่กระบวนการพัฒนาศักยภาพในด้านการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย จำนวน ๕ ตำบล ตำบลละ ๑๕ ราย รวม ๗๕ ราย

๔.ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๒๕๖๗

๕.พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

๖.กิจกรรม

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๖	ม.ค. - มี.ค. ๖๗	เม.ย. - มิ.ย. ๖๗	ก.ค. - ก.ย. ๖๗
๑.จัดทำข้อมูลพื้นฐานเกษตรกรรายแปลง	←→			
๒.จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP)”		←→		
๓.การตรวจประเมินการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP)				←→
๔.การประเมินผล ติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกโครงการ				←→

๗.วิธีการดำเนินงาน

- ๑.จัดทำข้อมูลพื้นฐานเกษตรกรรายแปลง
- ๒.จัดอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP)”
- ๓.การตรวจประเมินการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAP)
- ๔.การประเมินผล ติดตามการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกโครงการ

๘.งบประมาณ

วงเงินของโครงการ จำนวน ๘๘,๖๐๐ บาท

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ มีความรู้ความเข้าใจ สามารถผลิตสินค้าเกษตรให้เป็นสินค้าเกษตรปลอดภัยมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๐ สามารถถ่ายทอดความรู้และขยายผลสู่เกษตรกร พื้นที่ใกล้เคียงและผู้สนใจได้

โครงการส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรสู่ Smart Farmer

๑. หลักการและเหตุผล

จากกรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ กรอบหลักการของ การวางแผนที่ น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยืดหลักสมดุล ยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทย จากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขและนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ ซึ่งแนวทางในการพัฒนาระดับศักยภาพในการแข่งขันและการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูงนั้น ประกอบไปด้วยหลายแนวทางในการพัฒนา การปรับโครงสร้างการผลิตภาคการเกษตรเป็นอีกหนึ่งแนวทางการพัฒนา โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตแบบเดิมเป็นผลิตสินค้าเกษตรที่สร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้าน จัดระบบการผลิตและการใช้พันธุ์พืชให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่ การใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม และพิจารณาความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ ทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตร ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิด การทำการเกษตรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน

อำเภอพบพระ จังหวัดตาก เป็นอำเภอที่มีศักยภาพด้านพื้นที่ชายแดนที่เป็นฐานการค้าชายแดนและการพัฒนาการประกอบการร่วมกับประเทศพม่า มีศักยภาพในการส่งเสริมการปลูกพืช ผัก ผลไม้/ผลไม้เมืองหนาว รวมไปถึงการทำเกษตรบนพื้นที่สูง มีศักยภาพในการพัฒนาการประกอบอุตสาหกรรมที่เน้นการใช้แรงงานสูงทั้งเพื่อการบริโภคในประเทศและเพื่อส่งออก รวมไปถึงมีพื้นฐานความหลากหลายด้านพื้นที่และวัฒนธรรม ทั้งนี้ ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัดตาก มีวิสัยทัศน์จังหวัด “เมืองน่าอยู่ ประชูปการค้าชายแดน” โดยการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตรและเพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตรเป็นหนึ่งในเป้าประสงค์ของการพัฒนา ซึ่งนำไปสู่ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ คือ การพัฒนาผลิตภาพการเกษตร ดังนั้น การส่งเสริมและการพัฒนาเกษตรกรในแต่ละพื้นที่ให้มีศักยภาพทั้งทางด้านการผลิตที่สอดคล้องกับการตลาดในพื้นที่ มีความพร้อม มีความรู้ความเชี่ยวชาญในการประกอบอาชีพด้านการเกษตรตลอดห่วงโซ่คุณค่าการผลิตทางการเกษตรที่เกษตรกรดำเนินการ การให้ความสำคัญกับการใช้องค์ความรู้และข้อมูลประกอบการตัดสินใจ การนำเทคโนโลยีและวิธีการปฏิบัติที่ดีมาใช้และพัฒนาโดยตระหนักถึงคุณภาพ มาตรฐาน และปริมาณความต้องการของตลาด มีความปลอดภัยต่อผู้บริโภค และสามารถปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงได้ รวมไปถึงการรวมเป็นเครือข่ายที่เข้มแข็งและช่วยพัฒนาเกษตรกรรายอื่นๆ ในพื้นที่ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

- ๑ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในด้านการพัฒนาระบบการผลิต และการตลาด
- ๒ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในด้านการบริหารจัดการสินค้าเกษตรของตนเองได้ตรงตามความต้องการของตลาด
- ๓ เพื่อสร้างเครือข่ายและเชื่อมโยงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในระดับต่างๆ
- ๔ เพื่อเชื่อมโยงการตลาดสินค้าเกษตรของเกษตรกร และพัฒนาสู่ตลาดสินค้าเกษตร Digital

๓.เป้าหมาย

- จำนวนเกษตรกรในอำเภอพบพระได้รับการพัฒนาศักยภาพระบบการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดสินค้าเกษตรของตนเอง จำนวน ๖๐ คน
- เกิดเครือข่ายและช่องทางการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเกษตรกรในระดับตำบลและระดับอำเภออย่างน้อย ๑ เครือข่าย

๔.ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๒๕๖๗

๕.พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

๖.กิจกรรม

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ							
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๖		ม.ค. - มี.ค. ๖๗		เม.ย. - มิ.ย. ๖๗		ก.ค. - ก.ย. ๖๗	
๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้	←		→					
๒. ศึกษาดูงานเกษตรกรต้นแบบ					←			
๓. ติดตาม และประเมินผล							←	

๗.วิธีการดำเนินงาน

- จัดอบรมถ่ายทอดความรู้
- ศึกษาดูงานเกษตรกรต้นแบบ
- ติดตาม และประเมินผล

๘.งบประมาณ

วงเงินของโครงการ จำนวน ๔๗,๐๐๐ บาท

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ ได้รับการพัฒนาให้เป็น Smart Farmer สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ สามารถถ่ายทอดความรู้และขยายผลสู่เกษตรกรในพื้นที่ใกล้เคียงและผู้สนใจได้
- เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถผลิตสินค้าเกษตร และเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรของเกษตรกรในระดับต่างๆ รวมไปถึงพัฒนาสู่ตลาดสินค้าเกษตร Digital ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร

๑. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนได้ประสบปัญหาหมอกควันปกคลุมและเกิดมลพิษทางอากาศเป็นประจำทุกปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเผาในที่โล่งทั้งในพื้นที่ป่าและพื้นที่การเกษตร ซึ่งการเผาดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศเป็นอย่างมาก รวมทั้งยังส่งผลเสียต่อการทำอาชีพการเกษตรโดยตรง กล่าวคือ ทำให้ดินเสื่อมโทรม ขาดความอุดมสมบูรณ์ ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น รัฐบาลจึงได้ให้ความสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับผิดชอบดำเนินการควบคุมการเผาในพื้นที่การเกษตร และมอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการส่งเสริมการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตร ที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้เกษตรกรตระหนักถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และนำเสนอทางเลือกในการใช้เทคโนโลยีการเกษตรทดแทนการเผา สร้างการมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผา รวมทั้งสร้างต้นแบบในการทำการเกษตรปลอดการเผาเพื่อสนับสนุนการหยุดเผาในพื้นที่การเกษตรในระยะต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนเกษตรกรเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการเผาในพื้นที่การเกษตร

๓. เป้าหมาย

- กลุ่มเกษตรกรที่ครอบคลุมทั้งหมด ๙๐ ราย จำนวน ๔๕๐ ไร่
- กลุ่มเกษตรกรลดการเผา ๙๐ ราย จำนวน ๔๕๐ ไร่

๔. ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลาดำเนินโครงการ ๑ ปี เริ่มต้นปี ๒๕๖๖ สิ้นสุดปี ๒๕๖๗

๕. พื้นที่ดำเนินการ

เกษตรกรในพื้นที่อำเภอพบพระ จังหวัดตาก

๖. กิจกรรม

กิจกรรมย่อย	ระยะเวลาที่จะเริ่มดำเนินการ			
	ต.ค. - ธ.ค. ๖๖	ม.ค. - มี.ค. ๖๗	เม.ย. - มิ.ย. ๖๗	ก.ค. - ก.ย. ๖๗
๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้	←	→		
๒. ฝึกอบรมทดแทนการเผาในพื้นที่การเกษตร		←	→	
๓. ติดตาม และประเมินผล				←

๗.วิธีการดำเนินงาน

๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้
๒. ไถกลบทดแทนการเผาในพื้นที่การเกษตร
๓. ติดตาม และประเมินผล

๘.งบประมาณ

วงเงินของโครงการ จำนวน ๑๖๑,๖๐๐ บาท

๙.ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

๑. ภาวะมลพิษ ความร้อน คิวิน ฝุ่น ละออง ที่เกิดจากการเผาลดลง
๒. ดิน โปร่ง ร่วนซุย ง่ายต่อการเตรียมดิน
๓. ลดต้นทุนในการผลิต
๔. ผลผลิตเพิ่มขึ้น